

à la bárdos

XIX. ÉVFOLYAM, 2007. FARSANGI SZÁM

A TATABÁNYAI BÁRDOS LÁSZLÓ GIMNÁZIUM ÉLMÉNYPAGAZINJA. MEGJELNIK ÉVENTE ÖTSZÖR

„Csupán egy picike szövetsdarabért...”

Idén a Közművelődés Házába szorult a szalagavató

Ezek után elhúzták a függönyt, és... bécsi keringő egy-két-há, gyönyörű ruhák egy-két-há, a 12. bennél mambó az ász, a 12. cében kitört a pesti limbó-láz, a 12. ában indult egy rumba, zárásként pedig lett belőle cha-cha-cha.

Az este további része a koreográfiának megfelelően az iskolában bankettel folytatódott, ahol az ünnepi étkezés előtt a táncok újabb előadására került sor. Ilyenkor oldódik a hangulat: az évközbeni hétköznapok *vergődő és fénytelen harcaitól elkopott* arcokon megjelenik egy-egy mosoly.

A tizenkettedikesek számára ez volt az alapozás az éjszaka folytatása előtt. Ugyanis valahol a sulis és az otthon között féltűn, a Vadorzó környékén szinte mindenki megállt, hogy kiengetje a gózt, és kibulizza magából a nap fáradalmait, természetesen azzal a bizonyos szalaggal büszkélkedve a ruháján. Reméljük, ott is maradt másnap reggelig...
CSONKA NIKOLETT

AZ IDEI télre jellemző módon január közepéhez képest egészen tavaszias időben reggel az iskola helyett a Közművelődési Házba indultam. A gondolataimban még elevenen élő puha ágyam melegségét, a szép álmok folytatását Saci néni és Varga Istvánné tanárnő vitái, illetve a Bankó-féle társulat – hát hogy is mondjam – meg nem elégedése a sok egy-helyben-állásról szakította félbe. Az egész délelőtt körülbelül így írható le. Olyan fél tizenegy magasságában rájöttünk, hogy igazából magára a mi iskolánk szalagavatójának legfontosabb aktusára nem jutott elég a kibérelt időből, vagyis a táncok próbájára. Megnyugta-

tásként: mindenféle nézeteltérés, és a végzősök felvonulásának huszadik próbája is az új helyszín számlájára írható.

Aztán megoldódtak a problémák, és 2007. január 12-én, pénteken délután öt órakor minden és mindenki a megfelelő helyre került. Köztük én is, a színpad sarkán állva, egy mappával a kezemben, arra várva, hogy életemben először narrátorként végigkísérjek egy szalagavatót. Abban a pillanatban körülnéztem, és sok addig már tapasztalt, illetve sok akkor még ismeretlen látványban volt részem. A „zúg a tömeg”-, „sír a gyerek, rohan utána az anyja”-képek felett is végigsiklottam. Ám a színpadra tekintve a három végzős osztályt látva, szemükben örömet és izgalmat felfedezve egy egészen furcsa érzésem támadt: ők szinte felnőttek. A ballagás előtt utoljára állnak így együtt szépen vasalt öltönyökben vagy csillogó-villogó hajkölteményekkel a közönség előtt. És miért ez a nagy felhajtás? Csupán egy picike, zöld színű szövetsdarabért, rajta az iskola nevével, melyre már évek óta várnak. Néhány énekkaros előadás, a 12. c osztályos Udvardi Ramóna (▶▶2) és Valicsné Glodán Erzsébet tanárnő ünnepi beszéde után feltűzésre kerültek ezek a bizonyos szalagok. A mindenki fejében végigfutó „el ne essem”, „rossz helyre ne lépjek”, „meg ne lökjem” gondolatok után következtek az újabb izgalmak: a táncok. Ezek bevezetéseként a közönség szórakoztatására a kivétitön a három végzős osztály bárdosos pályafutása alatt készült képek bemutatására került sor. „Jééé, Frédinek rövid a haja!”, „aztaaa, hogy néztünk ki!”, „juj, akkor még tényleg barna hajam volt?”. Azt hiszem, hogy természetes: a meghatódott szülők és az elérzékenyült pedagógusok körében hatalmas sikert aratta a fotók.

„Húzd be a hasad, mert hozzáérsz”

Leles padtévésből a táncparkett ödöge

„Te vagy a fény az éjszakában,
gyere, dolgozz a lámpagyárban!”

Udvardi Ramóna (12. c) beszéde a szalagavatón

Tisztelt Közönség,
kedves Diaktársaim!

A tavalyi szalagavatón csak egy kis szerep jutott nekem, az iskolában fogadtam a vendégeket az ajtóban állva. Egyetlen dolgom az volt, hogy kedvesen mosolyogjak az érkezőkre, és mindenkinek jó estét kívánjak. Bevallom, elég közömbös voltam a tavaly ballagó évfolyam szalagavató ünnepélyével kapcsolatban. Aztán eltelt egy év – gyorsabban is, mint kellett volna – és most én állok kilencven évfolyamtársammal a színpadon várva a szalagok feltűzését.

Vannak köztünk, akiknek a szalagavató és a ballagás nyolc bárdosos évet zár le, ők már tíz-tizenegy éves korukban sikeres felvételt tettek, belőlük lettek az ásök és a bések. El lehet képzelni őket mondjuk 130 centiméteresnek? Nem lehetett könnyű ilyen korán beleszokni a gimnazista életbe. Tudomásom szerint azonban mégis volt egy-két diák, aki túl hamar feloldódott, és megkezdte bárdosos pálya- illetve ámokfutását. Ez a két osztály a négy év alatt alaposan összekovácsolódott.

Mire mi, négyosztályosok megérkeztünk, nekik már „múltjuk” volt. Mi tiszta lappal indulhattunk, már amennyire egy cés osztály tiszta lappal indulhat. Évfolyamtársaink kissé bizalmatlanul fogadtak minket, és el kellett telnie egy kis időnek, amíg jobban megismerhettük egymást. Persze voltak olyan emberek, akiknek a nevével már az első héten találkozott mindenki, a második héten már könnyen azonosítottuk Frédit, Bankót, Kanyok Zsófit, Bérczest. Osztályaink kilencedikben és tizedik-

ben legfeljebb az iskola félévitalos programjain, a Mikulás-kupán vagy a tizenhat órás focin találkoztak. Így ismerhettük meg a táncos lányokat és az évfolyam sztárfutballistáit. Néhány hét alatt megértettük, hogy az iskola élete megáll a Padtvé nélkül, és hogy az ásök csak első ránézésre ijesztők. És aztán kialakult egy kisebb csoport is a három osztály tanulóiból, akik versenyeken ellenfelekként találkoztak – szinte ugyanazok ültek ilyenkor izgulva a padokban, bármilyen tantárgyról is volt szó.

De számunkra az első két év leginkább azzal telt, hogy a saját osztályközösségünket formáljuk. A másik két osztály hihetetlen előnyben volt! Nekünk ezalatt alakultak ki a kisebb közösségeink: a kondisok, a motorosok, és a focisták hamar megtalálták egymást és szoros barátságot kötöttek. Kiderült az is, kire lehet rábízni egy osztálykirándulás megszervezését, az osztálykassza kezelését, egy unalmasabb tanóra hangulatának javítását.

Tizenegyedikben aztán megkezdődtek az emelt szintű órák, és az ássokkal és bésekkel valódi sorstársakká váltunk – gyakran szorultunk egymás segítségére. A rekordlétszámú törifakt tanulói a budapesti múzeumlátogatások során ébredtek rá, hogy nem a történelem tárgy szertete az egyetlen közös dolog bennük. A bioszorosok terepgyakorlata és a halboncolás is közösségformáló volt. Az infósok viszonylag kis létszámában kezdték meg az ismerkedést az alagsori teremben, könnyebb volt barátságot kötniük. Az első valódi

Saci néni épp Udvardi Ramónát avatja. A szalagavatói felvételeket Papp Márton készítette, akinek húga, Dóri is a 12. cében égzős tanuló. Marci szinkitűnőre teljesítette az első félévet a pesti orvostudományi egyetemen. Reméljük, hogy ez az évfolyam is hasonlóan fog szerepelni a jövődő megmérettetésekben, mint elődeik

közös élmény az évfolyam három osztálya számára a zöldnap volt. Össze kellett dolgoznunk az akkori végzősök parodizálásához, és ennek a műsornak a sikere is bizonyította, hogy egész jó csapatot alkotunk. Kiderült, hogy mennyi ötletes és tehetséges diák van köztünk.

Aztán tizenkettedikesek lettünk, és gyorsan rákaptunk a végzős diák életformájára. Ebbe pedig szükségszerűen beletartozik a témazáró dolgozatoktól való távolmaradás, a felelések elbliccelése különböző ürügyekkel... Ugyanakkor ide sorolható az érettségijelőkészítő-tanfolyamok látogatása, a nyelvvizsgákra való felkészülés, a felvételi tárgyak hajnalig tartó tanulása – és az ezekből következő kialvatlanság és fokozott koffeinbevétel. Mindemellett végzősként gondoskodnunk kellett saját magunk és mások szórakoztatásáról is. Erre adott alkalmat az októberi királyválasztás és az azt követő Tökmag-buli. Míg 11. végén szövetségeseikként dolgoztunk együtt á, bé, cé osztályosok, az utolsó szeptember-október újra ellenfelekké tett bennünket: lovagokat, maffiózókat, céseket. A Bárdos-hét jó hangulata mindhárom osztálynak,

a tökmagbuli sikere főképp a győztes maffiózóknak volt köszönhető. Az idő azóta újra szövetségesekké tett bennünket, visszatértek a dolgozós hétköznapi megfűszerezve táncpróbákkal, ruhapróbákkal, és egészében véve a szalagavatói lázzal. Szinte el is felejténénk, de szerencsére elég sokat halljuk még a táncpróbák között is, hogy mennyire fontosak a pontok, a félév végi jegyek, és a felnőttek aggodalmát, tanáraink jóindulatát érezve ássok, bések, cések egyaránt tisztában vagyunk azzal, hogy most valami fordulóponthoz értünk.

Perceken belül feltűzik az ünnepelőkre a szalagokat, de ez a szalag nem célszalag, ahogy azt kedves osztályfőnökünk mondogatja hónapok óta, hanem ez csak annak az időszaknak a kezdetét jelzi, amely még tartogat számunkra egy utolsó lehetőséget, hogy észbe kapjunk, összeszedjük magunkat, és végre tisztességesen elkezdjük tanulni. Lehet, hogy ez a szalag már maga az aktualizálódott fenyegetés? Ha igen, akkor tényleg most jön a neheze. De már tudjuk, hogy számíthatunk egymásra, szüleink támogatására, tanáraink útmutatására.

Á LA BÁRDOS 🍷 A Bárdos László Gimnázium élménymagazinja. Megjelenik ötször egy tanévben. XIX. évf., 2006. farsangi szám. Szerkesztők: Kincses Brigitta, Kis Gábor, Monostori Andrea, Szűcs Ágnes. Munkatársak: Csizsek Ádám, Csonka Nikolett, Pataki Gábor. Laparculat: Mezei Tamás. Felelős szerkesztő: Nagy Tamás. Olvasószerkesztő: Dobrova Zita. Felelős kiadó: Sándor János igazgató. A lap címe: Bárdos László Gimnázium. 2800 Tatabánya, Gál István-ltp. 701. Telefon: 34/311-749 E-mail: alabardos@blg.sulinet.hu, nohab008@gmail.com Ismételtelen felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy a cikkek tájékoztatás érdekében a cikkeknek akkor is publicitást biztosítunk, ha tartalmukkal a szerkesztőség nem azonosul.

„A mindenségben ott lakik az egység”

Dobdübörgés, zongora, gitár, furulyaszólások, akkordok hanyag keveredése, énekszó és versszavalás, halvány és élénk színek összemosódása a gyertya-homályban – ez volt

az adventi műsor. Elegáns késés az elején, diszkrétén hosszú igazgatói beszéd a közepén, közös halk dalolás és hangos taps a végén.

Az énekar most is a megszo-

FOTÓ: NAGY TAMÁS

kott színvonalat nyújtotta, a szóló-énekesekek külön elismerés jár. A Led Zeppelin-szám a 11-12.-es fiúk előadásában kissé váratott magára – problémák merültek fel, de megoldását jótékony tappsal jutalmaztuk. Az 5. a osztályosok dráma-játéka (*képünkön*) bájos volt, és mindenkit megnevettetett, míg az irodalmi színpados felsőbb évesek életnagyságú bábfigurái megelevenedve, verskísérettel elgondolkozásra készítettek. A jól ismert Évszakok Kamarazenekar is csodásan zenélt.

Az este, mint mindig, élvezetes volt, hangulatos, a minden évben népes közönség erre a legjobb bizonyíték.

MONOSTORI

Ajánló

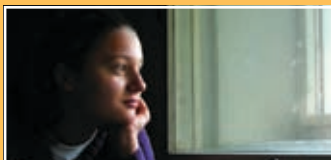
4 Alszunk majd a homokban a tengerparton

MIKULA ILDIKÓ jóvoltából megismerhetitek a valódi Bankó Adámot.

5 FER-play

Hirtelen értelmét veszítheti a nyelvvizsgákra, többletpontokra épített szép, új világ?

13 Életének része a sport

A tanárcsapat kiváló vendégművésze a konditerem örökifjú csatárscillaga: Varga Mihály

Nagy hírek a kisvilágból

Farsang a suliban

Mint minden évben, idén is megrendezték sulinkban a „nagy farsangi bulit”. Emlékszem, mikor még én is a kis bárdosok létszámát gyarapítottam, nagy izgalommal vártam, napokig készültem, hogy majd „táncizhatok” az osztálytársaimmal. De ez a buzgóságom három-négy éve már biztosan elmúlt. Nagyimisként már cikisnek érezzük az iskolai bulikat. Azonban idén Saci nének az az ötlete támadt, hogy kis városunk Red Cruise-a – amelyben mellesleg egy osztálytársam is játszik – koncertet adhat az aulában a nagyobb diákoknak. Ezért úgy hátróztam, hogy benézek a buliba.

A szokásos dolgokkal kezdődött az egész. Jelmezbebújás, felvonulás, zsűrizés, tombola, büfé az ebédlőben. A fő attrakció persze a diszkó volt, a dj ismét alaposan kített magáért.

Háromnegyed nyolc körül elkezd-

tek hazafele szállingózni az emberek, negyed óra múlva már alig voltunk ötvenen, a felügyelő tanárokkal együtt. A banda elkezdett hangolni, majd pár perccel később belescaptak a lecsóba. A decemberi suliújságban még azt olvashattuk, hogy fergeteges búcsúkoncertet adtak, és most újra hallhattuk a jól ismert Betonvilágot. Volt, aki lépcsőn ülve hallgatta, volt, aki rockkoncerthez méltóan viselkedett, tanáraink arcán pedig a meglepődést és megbotránkozást figyelhetjük meg. Az ott maradt diákoknak azonban tetszett a koncert. Talán pár év múlva, mikor már nagy sikereket fognak elérni, elmondhatom, hogy én voltam olyan Red Cruise-koncerten, ahová száz peták volt a beugró.

A büfében összefutottam egykét, már elballagott diákkal. Milyen fura! Mikor nekünk szervezik a programokat, nem is értékeli, kihagyjuk őket, de majd talán pár év múlva mi is vissza fogunk vágyani ezekbe a „cikis sulibulikba”. ROTYIS BIANKA

Valami Amerika

A 12. c osztály Valentin-nap alkalmából két ládát helyezett el az aulában. Az egyikbe szerelmes üzeneteket lehetett bedobni szívünk bárdosos válszöttjének, és az így megírt közel hetven levelet később kézbesítették. A másikba az év Valentinójára és Valentinájára lehetett leadni a voksokat. A fiúknál a 12. cés Nagy Richárd győzött. Valentina, a rengeteg tanárnőkre leadott szavazat gondos eljárással történt megsemmisítése után a 11. cés Pataki Ágnes lett. Az A La Bárdos elől azonban semmit

A SZERZŐ FELVÉTELE

sem lehet eltitkolni. Biztos forrásból szerzett információink alapján tehát első helyezett lett Kovácsné Németh Sarolta, második Horváth Zsuzsa, és harmadik Pataki Ágnes.

Igazolt hiányzás

Rosszul kezdődött számunkra a 2007-es év: egymással szinte egy időben SIPOS ÉTELKA tanárnő és SALAMON ZSOLT tanár úr súlyos betegséggel kerültek kórházba. A tanár úr szerencsére azóta visszatérhetett,

AZ OLDALON NAGY TAMÁS FELVÉTELE (2005)

ám a Bárdos-díjas, szeretetnek és megbecsülésnek örvendő magyartanárnő még további gyógykeze-

lésre szorul. Ezúton kívánunk neki gyógyulást, magunknak pedig a katedrára való visszatérését. Szintén komolyan megbetegedett VÉCSEYNÉ KISS IBOLYA. Mellhártyagyulladásos súlyosra fordult, hogy az adventi műsoron N. LŐRINCZY MARGITnak, a legendás Gitta nének kellett beugrania, hogy az iskolai ünnepély ne maradjon kórushang nélkül. Azóta Ibi néni meggyógyult.

Versenyszféra

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny második fordulójába jutott történelemből KIS GÁBRIEL (11. a osztály) és SZÜCS ÁGNES (11. a). Ági azóta innen is továbbjutott, és közben a magyar irodalom OKTV-re készül. A Bolyai-matematikaverseny döntőjén WISZT ATTILA (7. a) első helyezést, MOLNÁR ANETT (8. a) második, illetve BARNA VERONIKA (6. b) harma-

dik helyezést ért el. Az Implom József Középiskolai Helyesírási Versenyen 5. helyezést ért el RÓZSA GYÖNGYVÉR ALMA (12. a). A Kölcsey-versenyen POHNER KATA (5. a) 1., míg ZEMPLÉNYI ZSÓFIA (5. a) 3. helyezést ért el. Az Édes Anyanyelvünk nyelvhasználati verseny országos döntőjén 3. helyezést ért el Szűcs Ágnes.

Örülünk diákársaink sikereinek és gratulálunk eredményeikhez. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a felkészítő tanárainknak.

Cultura Nostra

Február 13-án rendezte meg a Pannonhalmi Bencés Főapátság történelmi versenyét, melynek témája Magyarország dualizmus kori története volt. Iskolánkban két háromfős csapat is indult a 11. a osztályból, a feladatlapot Komáromban írták meg. A döntőbe az első tíz csapat jut, kíváncsian várjuk az eredményeket.

A kakaó és zene pénteke

Az Évszakok Kamarazenekar február 23-án adta idei első koncertjét iskolánkban. Témának a magyar népzenei gyökerek és a világzene kapcsolatait választották, ennek kapcsán eljátszották Brahms kihagyhatatlan V. magyar táncát, valamint Weiner, Bartók és Kodály műveiből adtak elő néhány részletet. A kakaó és a kalács – mint mindig – finom volt.

Köszönjük a szép estét Vörös Gyula zenekarának és a szervezőknek!

Idén is nagy túljelentkezés

A január 26-án 87-en írták meg a magyar és matematika központi írásbeli tesztet, hogy iskolánk nyolc évfolyamos képzésére járhasanak, közülük 32-en nyerne majd felvételt a március 2-3-án tartandó szóbeli vizsga után. A négy és öt évfolyamos képzésre összesen 344-en jelentkeztek, a gimnázium egy-egy 35 fős osztályt indít. Az ő rangsorolásuknál a tanulmányi eredmény, versenyeken elért helyezések döntenek majd.

AHOGY MÉG NEM LÁTTUK ŐKET: JÓ HANGULATÚ FELVÉTELIJAVÍTÁS

Hurrá – télen is – nyaralunk!

MOSTANÁBAN egyre népszerűbbek a téli nyaralások. Egy tanév folyamán szinte kivétel nélkül mindenkinek – tanároknak, diákoknak egyaránt – megfordul a fejében, milyen jó lenne itt hagyni ezt az egész fárasztó munkát. Csak menni, menni, mindegy, hogy hová. El innen, a zord téli Európából!

szágban átlépni az új évbe, Angliában vagy Németországban koccintani a sikeres új esztendő reményében, miközben megismerjük a szokásokat. Kedvelté vált a forró éghajlatú országokba történő kirándulás is. Rettenetesen irigyek vagyunk, mikor kiderül, hogy valamelyik osztálytársunk épp Dubaiban vagy Kenyában

WWW.SCX.HU

Egyre több tanuló él a házirendszülői kikérő adta lehetőségével, és veszi ki egy-két „téli” szabadságát, hogy kipihenhesse a fárasztó iskolai napokat. Évekkel korábban még a sielés hozta lázba az embereket ilyenkor január-február tájékán. Persze, ez a népszerű sport most is sok embert vonz, de mára már van más mód is a pihenésre. Például szilveszterkor érdekes lehet egy-egy külföldi or-

sütteti a hasát. Milyen jó lehet napbarnítottan visszaülni az iskolapadba egy kis semmittevés után!

De hiába éget minket a vágy, hogy mindannyian újra keljünk, sajnos, ezek a kirándulások nem adatnak meg az összes halandónak, így sokaknak, köztük nekem is ez csupán álmodozás és irigykedő fényképnézegetés marad.

BÉKÉSY MARIANN

A sielés szeretete

Amikor valaki azt kérdezi tőlem, hogy miért jó sielni, én csak állok előtte értetlenül, és azon töprengök, hogy hogyan önthetném szavakba mindazt, amit sielés közben érzek. Talán csak az értené meg, aki átélte. Hiszen aki egyszer ráérezett e téli sport utánozhatatlan ízére, azt újra és újra elvarázsolja a hófödte hegy-csúcsok látványa, a friss levegő és a semmihez sem hasonlítható nyugalom a hétköznapi felett.

A sielés nincs életkorhoz kötve, bármikor bele lehet szeretni. A szerencsésebbek már szinte csecsemőkorukban megismerkedhetnek a hegy rejtelmével – igaz, csak a szüleik hátán utazva –, de az idősebb korosztály is kitartóan próbálja a hóékét párhuzamos lécekre cserélni. Ha sikerül, már semmi más nincs hátra, csak élvezni a havat, a száguldást, a szikrázó napsütést, és a testi-lelki harmóniát.

A legfontosabb természetesen az, hogy biztonságban érezzük magunkat a sítálokon, és irányítani

tudjuk utunkat, ezért az alapismerteket egy szakképzett oktatótól érdemes elsajátítani, mert kár lenne egy kezdeti kellemetlen tapasztalat miatt feladni sielési vágyainkat. Talán ezért fogynak el a helyek napok alatt az iskolai sítáborba is, amikor évről évre, minden szeptemberben a bárdosos diákok sokasága Gubicza Éva tanárnőt rohamozza meg. A helyes mozdulatok utánzása nem mindig sikerül elsőre, de a kurzusok minden egyes pillanata egy élmény a lelkes tanulók számára.

A sítanulástól nem kell megijedni. Egy kis akaraterő és elszántság minden esetben meghozza a gyümölcsét. Utána pedig nem kell más, csak sok hó és szép idő. Aztán kezdetét veheti a szárnyak nélküli repülés a hegyek biztonságát adó lankái között...

HORVÁTH CLAUDIA

(Megjegyzés: a nyugdíjba vonult Gubicza Antalné tanárnő II. 21–27. között Ausztriába vitte a sportolni szerető és ezt finanszírozni tudó tanulókat sítáborba. Köszönet neki!)

Alszunk a homokban a tengerparton

Mikula Ildikó interjúja a végzős Bankó Ádámmal

FOTÓ: NAGY TAMÁS

Az első felév róla szólt iskolánkban. Királyválasztás, a Mikulás-kupa elveszített fiúmeccse, melyen mégis ő volt a legjobb. A kisleányok rajongása szinte beteges volt. Elérkezettnek láttuk az időt, hogy bemutassuk a valódi embert.

☛ **Áruld el az olvasóknak, mivel töltöd a szabadidődet!**

– Amióta abbahagytam a focit, ami mindennapos edzést jelentett, olvasással, filmnézéssel és tanulással töltöm a délutánjaimat.

☛ **S melyik a kedvenc könyved?**

– Talán A gyűrűk ura. Tetszik, hogy Tolkien egy teljesen új világot épített fel, amely igencsak hasonlít a miénkhez. És leirt benne mindent, amiből az ember tanulhat, amitől jobb lehet, és mindezt kitűnő irodalmi nyelven, aminek élvezeti értéke az igényes fordításnak is köszönhető. Egyszerűen felölel mindent, amiről az élet szól.

☛ **Honnan jött a filmszeretet?**

– Szerintem a film az a művészeti ág, amelyik a legjobban magával

tudja ragadni az embert. Egy jó film hatására nagyon meg lehet változni. Ez fejt ki a legnagyobb és leggyorsabb hatást, mivel a művészet összes területét érinti és használja. A Lois Rékával átörökített filmmaratonnak is az volt a célja, hogy minél több filmes stílust megismertessünk az érdeklődő diákokkal.

☛ **Mi alapján válogattad a maratona ra a filmeket?**

– Igyekeztem minél szélesebb palettáról választani, de a lényeg az, hogy mindegyik film a világ más-más pontján jártszódik.

☛ **Mit gondolsz a magyar filmek helyzetéről?**

– Szerintem a magyar művész-filmeknek nincs jövőjük, egyrészt, mert alig van rá kereset, másrészt, mert kicsi a választék filmből és rendezőből egyaránt. Magyar film mostanában nemigen nyert külföldi díjakat. Nincs olyan kortárs magyar film, ami tényleg nagyon jó. A régi rendezők sokkal többet tudtak mondani a nézőknek, az adott korról és helyzetéről egyaránt.

☛ **Kedvenced van?**

– Jelenleg körülbelül ötven filmet fel tudnék sorolni, de kiemelni ezek közül egyet, nem lehet.

☛ Egy másik, elcsépelte kérdés, amire még nem kaptunk Tóled választ: mi a véleményed arról, hogy a 12. b csak miattad nyerte meg a kampányt?

– Ezzel egyáltalán nem értek egyet. Ez a kampány egy igazi csapatmunka volt, amelyből mindenki kivette a részét, és hozzáadta az ötleteit a műsorhoz, szervezéshez és a kivitelezéshez egyaránt. Nézzék meg a szavazatok számát, ennyire sokat idáig csak mi tudtunk szerezni. Ugyanígy nyert volna az osztály nélkülem is, ebben biztos vagyok. Éreztem, hogy nyerni fogunk. És valóban jó megézés volt.

☛ Az érettségi után mi lesz? Mit tervezel erre a nyárra?

– A Corvinus Egyetemet céloztam meg, olyan szakot, amivel el tudok majd helyezkedni. Persze nagyon jó lenne egyetem előtt egy évet külföldön tölteni, arra gondoltam, hogy kimegyek nyelvet tanulni Amerikába vagy Angliába. Idén nyáron pedig azt tervezzük a haverokkal, hogy veszünk egy vonatjegyet, és körbeutazzuk Európát. Érdekel Róma, Firenze, Párizs, az összes nagyváros, amiről tanulunk. Szállást persze nem foglalunk, úgyis egy nagy buli lesz az egész, majd lefekszünk aludni a homokba, a tengerparton.

A Padtvé terveiről

Örömmel hallottuk a hírt, hogy a Padtvé megújult stábbal ismét beleveti magát az iskolaéletbe. Az újítás oka az, hogy a korábbi keménymag (BÉRCZES TAMÁS, GRINÁ CZ TAMÁS, TUSKA ISTVÁN stb.) hamarosan befejezi tanulmányait iskolánkban. Az utódok az évek során sikeresen sajátították el a filmes tevékenység csínját-bínját. A csapat összetétele folyamatosan változott, míg jó közösséggé forrtak össze (CSÍK ANNAMÁRIA, GRÜN WALD BALÁZS, NIEBLING TAMÁS, PLEIER ERIK). A stáb régi-új vezetőtanárt is kapott KATONÁ NÉ BERKI ILDIKÓ személyében, aki minden bizonnyal számos kiváló ötlettel fog előrukkolni. Fő cél az adások rendszeresítése és az iskolai élet felpozícionálása. Első lépésként filmet készítenek majd egy márciusi pályázatra, amit az iskolában is le szeretnének adni bemutatkozás gyanánt. Ezek után, ha minden jól megy, havonta jelentkeznének, többnyire szórakoztató műsorral és riportokkal a kiemelkedő sportteljesítményt nyújtó diákokkal. Ehhez márciusban egy pályázatot készítenek.

Fejlesztési részhozzájárulás – mondja tanár, szülő, televízió, újság és honlap nap mint nap. (Azt csak mellékesen illik megjegyezni, hogy e szókapcsolat nem tulajdonnév, így nem képezhető belőle olyan mozaikszó, amit csupa nagybetűvel írunk.) A felnőttek szeretnek minket riogatni a felsőoktatás rémségeivel, sokszor úgy, hogy egy tévéhír alapján tudni vélnek mindent az adott dolgról. Pedig a kétpercnyi elhadart információ gyakran a lényegre nem világít rá. – MONOSTORI ANDREA

Minden a bolognai rendszerrel kezdődött. Mit jelent ez? Nekem például rögtön a spagetti jutott eszembe, amit néha ebédre eszem otthon. Valójában Bologna csak jelkép, 1088-ban itt nyílt meg az első felsőoktatásnak tekinthető intézmény. A rendszer alapja pedig a Bolognai Nyilatkozat, amit már 1999-ben mi is aláírtunk. Ma már világos valamennyire, mi takar a kétszintű érettségi, a mesterképzés fogalma, hiszen 2005-ben megtörtént az első felvételi, ténylegesen megtettük az első lépést. Hová? Az illetékesek egyetemek közti mobilitást, nagyobb szakképzettséget, piacképes munkaerőt ígérnek. De mivel nem látok a jövőbe, ezt nyugodtan tekinthetem pletykaszintű álhírnék; mint ahogy azt is, hogy állítólag (Magyarországon legalábbis) még csak most dolgozzák ki a képzések menetét, a mesterkursusra való felvételi milyenségét és a képzés

VÉGE A GOND TALAN EGYETEMISTA LÉTNEK?

Rácsok mögé szorult a magyar felsőoktatás

FOTÓK: ORBÁN ZITA

tartalmát. És miért ne lehetne így? Egy kísérlet részesei vagyunk, a következő mozzanatok csak halványan látszanak.

Aztán felvetődött a tandíj kérdése. Lesz? Nem lesz. Fejlesztési részhozzájárulás lesz. Azaz a hallgató egy bizonyos összeg évenkénti befizetésével (alapképzés: 105 000 forint, mesterképzés: 150 000 forint) részt vállal a saját oktatásának költségeiből. Ettől ötven százalékkal el lehet térni, de az intézmények az

első évben valószínűleg az egységdíj mellett fognak dönteni. Egyébként bizonyos létszámú diák számára elérhető marad a költségtérítéssel képzés is. Ezt így mondják: a hallgatók érdeklődés- és teljesítményalapú támogatása. Vagyis a legjobban tanuló tizenöt százalék és a fokozottan rászorultak ingyen tanulhatnak. A pénzt az egyetemek és főiskolák különböző célokra használhatják fel: elsősorban fejlesztésre, korszerűsítésre, másodsorban ösztöndíjak, támogatások kiutalására. Nyilván a diák érdeke is, hogy modern, EU-kompatibilis tantermekben hallgassa az előadásokat. (Már ha lesz rá anyagi kerete, hogy hallgathassa.) Ezentúl az állam is kevesebbet fog költeni a felsőoktatásra. Megmarad másra a pénz.

Csak hogy a változások túl gyorsan jöttek, túl nagyszabásúak; a szülő kétszer is meggondolja, hogy járassa-e gimnáziumba a gyereket, megéri-e, illetve képes-e ennyi pénzt fektetni a taníttatásba, mikor még az elhelyezkedés is kétséges. A diplomások nagy hányada dolgozik ugyanis más szakmában, mint amire eredetileg képesítést szerzett. A követelmények, feltételek folyamatosan változnak, több a kérdés, mint a válasz. Izgalmas sakkjátszma – annak, akinek az élete már nem múlik rajta.

MONOSTORI ANDREA

Visszaadhatod a babaruhát?

Néhány ezerszer elismételt szó a faktválasztásról

Szűcs Ágnes

Az ember először tizedikben, félévkor szembesül a pályaválasztás gondjaival. Az igazgató úr egy osztályfőnöki óra vendégeként gratulál ahhoz, hogy sikeresen átvészeltünk itt hat/három/kettő évet, és azt a hatalmas feladatot rója ránk, hogy válasszunk faktot. Vagyis két olyan tantárgyat, melyet nagyobb óraszámokban tanulunk, hogy felkészüljünk az emelt szintű érettségire. De jól meg kell ezt fontolni, mert – az igazgató úr szavaival élve – nem adhatjuk vissza a babaruhát, nem lehet bármikor váltani.

Évről évre ugyanazok a problémák merülnek fel. Az első és legkézenfekvőbb kérdés az, hogy ki fogja tartani a faktot. Így megkezdődnek a találgatások, a kérdezősködések, a szervezkedések. A jelentkezési lapon lehet ugyan javaslatot tenni, de a tavalyi év tapasztalata az, hogy ez csak egy szép gesztus, ennél magasabb szempontokat vesznek figyelembe. Az elmúlt évben megjelent egy – szokás szerint – nagy port felkavaró cikk, melyben többek között arról volt szó, hogy a tanulók döntését leginkább a tanár szemé-

Az igazgató úrtól kapott tájékoztatás szerint szeptembertől az alábbi emelt szintű felkészítő csoportok indulnak: magyar, történelem és matematika tárgyakból 2 csoport, biológia, informatika és kémia tárgyakból 1 csoport. A többi felkészítés délutáni órákon folyik majd.

lye befolyásolja, a közöttük feszülő ellentét miatt nem választják a faktot. Természetesen, ilyen is előfordul, de arról is érdemes szólni, hogy máskor éppen a pedagógus miatt választják a tantárgyat. Teljesen logikus ez, van, akit szeretünk, van, akit nem. Csak az igazán elszántak képesek arra, hogy a nagy cél érdekében félretegyék érzelmeiket.

De milyen irányba szeretnénk továbbtanulni? Csak kevesen vannak olyanok, akik már kisiskolás koruk óta tudják, hogy – például – orvosok vagy meteorológusok szeretnének lenni, a többség eddig megúsza azzal, hogy az évente egyszer érdeklődő rokonokkal közölte, hogy ügyvéd, gépészmérnök vagy régész lesz, és csak ilyenkor kezd el gondolkodni azon, tulajdonképpen mivel szeretne foglalkozni felnőttként. Kellemtlenül érintheti az, hogy a belsőépítészek fizikából vagy a pszichológusnak biológiából kell felvételiznie, mikor

eddig nem fektetett kellő hangsúlyt ezekre a tárgyakra. Akkor legyen céltudatos, és kezdjen el velük foglalkozni, vagy válasszon olyat, amihez a kedvece kell?

A szülők is nehezíthetik a választást, elmondják a véleményüket anélkül, hogy befolyásolni akarnának minket, de ezzel akár össze is zavarhatják

a gondolatainkat. Vagy éppen megkönnyítik a döntést. Pontosabban megteszik azt a szívességet, hogy helyettünk hozzák azt meg. Megmondják, mit kell a lapon bejelölni, és ezzel rövidre zárják a vitát. Ők tudják, mi a jó, nincs apelláta. De mégis, kinek a jövőjéről van szó?

Ehhez a dilemmához hozzájárul még az, hogy nem adhatjuk vissza a babaruhát, módosítani csak májusig lehet, majd legközelebb egy év múlva. Sőt lehet, hogy még akkor sem. Ezt a nagy szigorítást a korábbi évek nagy népvándorlásai miatt vezették be. Érthető, hiszen egy bizonyos létszám alatt nem indítanak csoportot, és el kell azt kerülni, hogy év közben szállingózzanak el az emberek. Érdemes inkább mindenkinek két évre tervezni.

Úgy tűnik, a mi osztályunkban ez sikerült. A diákok többsége elégedett a választásával, azt mondják, tudták, mire számítsanak. Egy tantárgy okozott csak csalódást – a csoport néhány tagjának véleménye szerint – a tanítási stílus, a számonkérés módszere és a jegyek miatt. Ők mégsem válhattak, a létszám miatt ezt nem engedélyezték. Az iskola érdekeinek ez megfelel, de szomorú, hogy a tanulók emiatt fordulnak el egy korábban szeretett tárgytól. Azonban a társaság más tagjai egyáltalán nem panaszkodnak.

Jó lenne, ha befejezésképp sikerülne kimondanom a szentenciát. Nagy horderejű kérdések ezek, a jövőnk befolyásolják. De azzal is tisztában kell lennünk, hogy tizenhat évesen nem dönthetünk az életünkről, annyi minden változhat még, mi is, és a körülmények is. Nem végleges semmi. Elmondom, hátha segít valakinek, én még tavaly május előtt becseréltem az egyik babaruhát. Passzol.

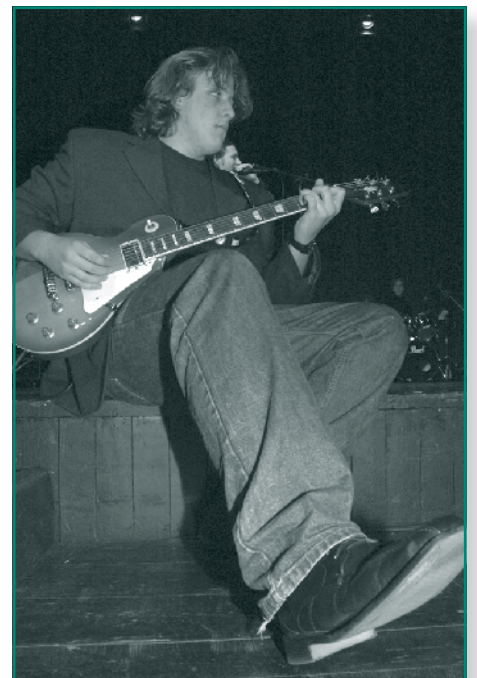
A rockerek helyzete sulinkban

FEBRUÁR 9-én farsangi buli volt iskolánkban. A beöltözés után közel három óra diszkó és körülbelül fél óra rockkoncert várta a megjelent bárdososokat. A létszám kissé meglepő volt, mert néha úgy tűnt, hogy több tanár felügyel, mint ahány diák próbál szórakozni. Az, hogy nem volt rockszoba, sokakat távol tartott az iskolától. Bár a koncert elméletileg ellensúlyozta a rockszoba hiányát, de gyakorlatilag a megengedett fél óra zenélés egyáltalán nem ért fel a megszokott több órás tombolással. Az arányok tehát egészen meglepőek voltak. A szórakozóhelyek egyre inkább mellőzik a rockereket, egyre kevesebb lehetőséget kapnak a szórakozásra. Ha mindez nem lenne elég, még provokáló, sértő újságcikk is megjelent a legutóbbi *À La Bárδοςban* arról, hogy iskolánkban egyre több a rockzenét kedvelő személy, és meg kell akadályozni az elszaporodásukat. Sajnos sokan humorosnak találták az írást, de szerintem inkább felháborító volt. Elhiszem, hogy sokaknak nem tetszik, hogy a rockerek nem a feneküket rázzák, hanem a fejüket (hajukat). De ők nem műzenét hallgatnak, ráadásul a legtöbb nótának mondanivalója is van. Ezek után nem kétséges,

hogy tényleg rettenetes az izlésük... De nemcsak a zenei izlésük, hanem az öltözködésük is. A JOY is megírta, hogy a rockerek cikin öltözködnek. Ennek ellenére az utóbbi időben azt vettem észre, hogy néhány rockos ruhadarab picit átvariálva divattá válik. Arról nem is beszélve, hogy rengeteg rockdalt eldiskósítanak, ezeket sajnos a rádiókban többet lehet hallani, mint az eredetét. Rengetegen nem is tudják, hogy mit hallgatnak. Fogalmuk sincs arról, hogy egy tíz-húsz évvel ezelőtt megírt rocknótára táncolnak.

Az sem elfelejtendő, hogy az igazi rockbandák (nem – a Tokio Hotelhez hasonlóan – magukat csak annak vallókról beszélnek), a valódiak generációkon keresztül képesek életben maradni. Megkérdezhetek bárkit, aki egy kicsit is képben van a zenével kapcsolatban, biztos vagyok benne, hogy tudni fogja, mi az AC/DC, Rolling Stones, P. Mobil, Beatrice, és még sorolhatnám. A rockzene immár öt évtizede tradicionális társadalmi értékeket képvisel. Eredetileg a jóléti társadalmakba beleszületett „dühöngő ifjúság” „hangos” tiltakozása volt a feszesre húzott „poráz” ellen,

.....
*And when she gets
 there she knows
 if the stores are closed
 With a word she can
 get what she came for*

A mode-ok modern küzdelmét a Red Cruise farsangi fellépése gerjesztette

FOTÓ: NAGY TAMÁS

Magyarországon pedig az oktrojált szocialista társadalmi modellel való szembenállással kapott többletjelentést. Ezért fontos lenne, hogy ne legyen gyűlölet a rockerekkel szemben, és hogy a rockzene is érvényesüljön tudjon a mi iskolánkban is.

Befejezésül csak annyit: a rock örök és elpusztíthatatlan!
 SOMODY ANETT

Egy pár hete minden kedden, iskola után egy-két órát töltök el a Közművelődés Házában. Ez alatt a néhány óra alatt Dallos István fotóművész rengeteg hasznos tanáccsal lát el. Most is éppen itt ülök, a mindenféle irattal, fényképezőgép-prospektussal teleszórt asztal mellett, és figyelmesen hallgatom az 54 éves fotóművész kritikáit, ötleteit és történeteit. Amikor felteszem első kérdésemet, azonnal megmutatkozik újságírói oldala. Mivel ő ehhez is ért – mégpedig annyira, hogy diplomát is szerzett belőle – részt veszek egy újságírói gyorsalpalón, és már folytatom is... – TÁLOS ZSÓFIA interjúja

A FOTÓK AZ INTERJUALANYTÓL SZÁRMAZNAK

☛ **Hogy kezdődött ez a történet, minek a hatására kezdett fotózni?**

– Leginkább apai örökségből fotózom. Sokat segített, hogy gyerekkoromban sokat sertepertéltem szintén fotóművész édesapám körül. Viszont azt sosem gondoltam, hogy fotóművész leszek belőlem, mivel szó-rakozásként tekintettem rá, kikapcsolódás volt számomra.

☛ **Mikor kezdte komolyan foglalkoztatni a dolog?**

– Miután 1993-ban megszűnt a bányá, ahol addig dolgoztam, kellett valami, amiből megélhetek. Jött egy lehetőség, hogy városi lapoknál dolgozzak, vagy más országos újságoknál, mint a Magyar Hírlap vagy a Népszabadság. Aztán 1997-ben elkezdtem a főiskolát, ahol tulajdonképpen már csak le kellett vizsgáznom, mivel az alapok már megvoltak.

☛ **Akkor Ön fotóriporter és fotóművész is. Melyiket szereti jobban csinálni? A fotóművészet sokkal kreatívabb munka, nem?**

– Meg kell tanulni, hogy minden szakmának vannak követelményei, vannak technikai követelmények, de az alap dolog az, hogy a „fotóriporterkedéshez” meg kell felelni a tartalom–forma–megjelenítés hármas egységének. Ezek esztétikai követelmények. Ennél még fontosabb az, hogy a fotó a lehető legkifejezőbb legyen, mivel ez mesélhet egy adott történetről, eseményről. Hitelesnek kell lennie. Úgy tűnik, hogy egy fel-

adatot kell megoldani, de mégis kreatív, mert vannak kihívások, amiknek meg kell felelni. Ezért van jó és még jobb fotós!

☛ **A kettő közül melyikből lehet jobban megélni?**

– (nevet) Úgy tűnik, hogy a fotóriporterekre is egyre kisebb az igény. Ez már Nyugat-Európában is így működik, hogy adnak az újságíró kezébe egy kis gépet, aztán kattintgat. De vegyünk például egy sporteseményt. Ahhoz, hogy valaki arról fényképeket készítsen, komoly felszerelések kelljenek meg tapasztalat. Oda nem elég egy „szimpla” újságíró. A fotóművészetet pedig világ életemben autonóm tevékenységnek tartottam, szerintem nem lehet belőle megélni. Főleg itt Tatabányán nem.

☛ **Ennek mi lehet az oka?**

– A politika nagyon átvette az emberek gondolkodásában a szerepet. Kisebbségi figyelmet szentelnek a művészeteknek, nem járnak el helyi kiállításokra, például ide a múzeumba. A megélhetés leköti az embereket. Arról nem is beszélve, hogy ha a napi munka után hazaesnek, beülnek a tévé elé, és azt nézik egészen lefekvésig. A gyerekeket is szinte kizárólag a média neveli.

☛ **Ha jól tudom, Önnek is vannak gyerekei. Velük mi a helyzet? Őket is úgy érdekli a fotózás, mint annak idején édesapjukat?**

– (nevet) A legkisebb fiam, ő tizenkét éves. Ő is nagyon nyomja az otthoni kompakt kis gépével. Fotós barátaink mindig mondják, hogy jobb képeket csinál mint az apja! Egyébként a másik két fiam is foglalkozik fotózással. Ők 27 és 22 évesek.

☛ **Ha a későbbiekben ezzel szeretnének foglalkozni, megpróbálja lebeszélni őket? Azok alapján, amiket előbb a megélhetésről mondtam...**

– Nem hiszem. Vannak ugyan presztízsfoglalkozások, de szerintem az, hogy miből lehet megélni, nagyban függ a technika fejlődésétől. Például az információtechnológia rendkívül fejlődik. Ebbe akár a fotózás és a média is beletartozhat.

Főleg a folyamatosan újuló digitális technikákkal.

☛ **Követi az újdonságokat, vagy értékesebbnek tartja a régi fotóművészetet?**

– Követem, de nem próbálom ki mindent, amit kidobnak a piacra. Régi előhívási technikákkal viszont szeretek kísérletezni. Például Saudek munkásságát messzemenőig követendőnek tartottam. Ő egy cseh fotóművész, aki a második világháborúban megsérült. Szeretem, ahogy a képet poézissá alakította. Speciális előhívási technikát alkalmazott, amivel lírai hatású képeket készített. Én is kipróbáltam, és jól sikerült. Vannak még ilyen régi módszerek, például a talbotipia. Ezekhez ismerni kell a fotózás vegyi alapjait.

☛ **Ezt hol tanulta?**

– Az iskolában tanítottak fizikát, azon belül is az optika- és fénytan volt a legfontosabb, aztán kémia, egy minimális matek, művészettörténet, esztétika és pszichológia, hogy könnyen kapcsolatba tudj kerülni az emberekkel, akiket lefényképezel.

☛ **Apropó, mit szeret jobban fotózni? Embert vagy tájat?**

– Szeretem a természetet, de nem vagyok tájfotós. Mivel újságnál dolgoztam, az emberek fényképezéséhez szoktam. Dokumentumfotózásnak hívják, amivel én foglalkoztam. Úgy gondolom, hogy az emberek szociofotósként ítélnék meg, de mivel nem akarom, hogy „beskatulyázzanak”, készítek tájfotókat is.

☛ **Most van is egy ilyen témájú kiállítása, ha jól tudom.**

– Így van, a „keriben” van most egy kiállításom, ami 2006-os taiwani fényképeimet dolgozza fel. Egy hó-

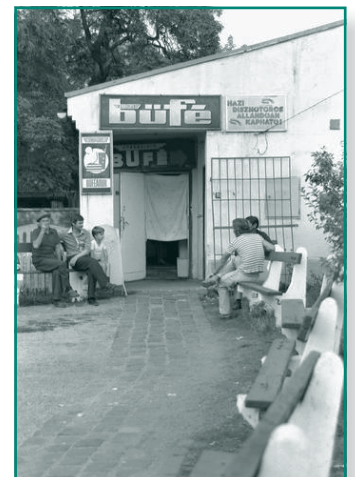
napot töltöttünk el a „szép szigeten” két szobrász- és egy festőművésszel a Filmszobrász-tábor keretén belül. A Taiwani Szobrászszövetség elnöke hívott meg minket. Körülbelül 1600 képet készítettem, és mondhatom, meggyűlt a bajom az ottani számítógépeken lévő kínai karakterekkel! Több képem el is veszett az utómunkálatok során.

☛ **Remélem, sikerült felkelteni néhány olvasó kíváncsiságát, és ellátogatnak a kiállításra!**

– A gyűjtőszemvéddel nincs gond, az albumokat veszik az emberek. Rá kell jönnünk, hogy a kultúra összességében tartalmazza a tudást. Ott van például az olvasás. Olvasás nélkül nem lehet tudást szerezni, de ezt megszerezhetjük más módon is, például a képeken keresztül. A 21. századot nevezik a „tudás társadalmának”. Itt a kultúra elengedhetetlen.

☛ **Mi a véleménye a megyei művészeti életről, az itteni kultúráról?**

– Azzal együtt, hogy nagy átalaku-

lás történt, és a művészet háttérbe szorult a társadalmi életben, vannak jó művészek a megyében. Össze kéne fogniuk, mint nyugaton, ahol már rájöttek, hogy a kultúra nélkül nincs a társadalomnak kapaszkodója.

☛ Végül mit ajánlana azoknak a fiataloknak, akik fotós pályára készülnek?

– Hogy valaki művésszé váljon, annak két útja lehet. Vagy nagyon elszánt, és figyel a belső hangra, soha nem adja fel, és majd csak elér valamit. A másik, hogy keres egy mestert, aki segít neki. Szerintem a kettő közötti utat kell megtalálni, elszántnak lenni, de hallgatni a tapasztaltabbak véleményére.

☛ Köszönöm szépen, szerintem ez jó lezárása ennek a beszélgetésnek, segített a határozatlan, vagy éppen kishitű fiataloknak, hogy elkötelezzék magukat emellett a szép szakma mellett.

– Fogjatok össze, tatabányai fotósok, és építsétek együtt ezt a fényképekbe zárt világot!

„Emlékezni, látni, megnevezni és sohasem félni”

NAGY Gáspárról nem sok szó esik irodalomórán, ha neve mégis felmerül, vele együtt elhangzik 1956 és a „rendszerváltás” fogalma is.

1949. május 4-én született Bértalaváron, felnőtt életét egy főiskola könyvtárosaként kezdte, majd a Móra Kiadó lektora, a Magyar Írók Szövetségének könyvtárosa, később titkára lett, 2004-től a Magyar Katolikus Rádió munkatársa. Útja során költészete folyamatosan táplálkozott a diktatúraellenes ellenzéki légkörből, versei felidéztek a forradalom eseményeit, biztattak, az elnyomást ostorozták. Szerkesztette a *Hitel*

FORRÁS: INTERNET

című folyóiratot, az első legálisan engedélyezett ellenzéki lapot, lázadó versei nagyrészt a *Tiszatáj* című folyóiratban jelentek meg. 1986-ban *A fiú naplójából* című költeménye miatt a szerkesztőket leváltották. Mikor egy másik művében Nagy Imre eltemetését és gyilkosainak megnevezését követelte, elbocsátották írószövetségi állásából. Cenzorok által betiltott versei csak 1989 után jelenhettek meg.

A számos elismeréssel díjazott költő 2007. január 3-án hosszú betegségkedés után hunyt el.

MONOSTORI ANDREA

KÉRDÉSEK KÉRDÉSE

*Mit kezdhetsz
mit veszíthetsz velem
illeszd a kérdéseket
szárnyadra barátom
de ne lökj a homokszák-sivatagba
mint tervszerűen elhagyható
ki nem szól mert néma súly
de még érzékeli a honnan-hová
zuhanás relatív izgalmát
lehet még egyszer beszédes
emlékező
az ellebegő ölyvről
a kékség keretezte történésben
s különben is: nem tudhatjuk
hogy főnről vagy ama mélység-
gekből
közelít-e az Isten derűs futára
s milyen hírrel lepi meg az életükkel
annyira elfoglalt porszemeket?* (1986)

ÉSZREVÉTEL

*És miről szóljanak mostanság
a versek?
Mikor mindenki kibeszél,
kilocsog;
csak úgy röpköd protézisek
közül a nyál,
s a nyár gyűlékony gumiján
csúszkálnak le-föl alkalmi
szó(l)nokok.*

*És hallgatnak versek mélyén
a költők.
A költőkben meg versek alusszák
holtaktól tanult álmukat.
Reflektoroz az óceán mély
kútjában
valami fénylő...
s valami fényes is szurkál
másfél méterre a föld alatt.*

*Hát nem több, csak ennyi volna
e szelíd kérdésre az észrevétel;
s a jámborul dühöngő enyészet
nyomán ott fönns az égi
mélyben
homályra vált egy régi fényjel.
És mintha már fölénk hajolna.* (1989)

CURRICULUM VITAE (HELYETT)

*Életemnek
sebes vagy lomha
dicső vagy dicstelen
curriculum-ját
leginkább
– szívem szapora dobpergései –
– térdeim nyikorgó szalagjai –
– és fuldokló sejtjeim –
unják.
De ha mondjuk oly
szerencsétlen lennék
hogy dupláznák mostani
éveimet
s kitartana addig e Golyóbis
pisla gyertyafénye:
bizony válogathatnék és
körmölhetnék
a lustaságról szép emlékeket!
De lesz-e majdan akkor valaki
ki mindezért fizet?*

(1995)

MÁR KÜLÖN

*Éjfélén túl de nem is sokára
mint a szökött szerelmesek
(behelyettesíthető akárki)
ha hirtelen megérzik – vége
még nem mondják ki
csak várnak a másik szavára
lázasan remegve-félve*

*legyen ő a kegyetlen bátor
aki eltöri a csönd poharát
a szétrobbant szilánkok
a fölsebzett szívek
vére még hajnalig lángol
aztán a reggel nyirkos ködébe
már külön merülnek tovább*

(2000)

„Ha az ember nem tevékenykedik, akkor mindig hibázik”

Habsburg Ottó 1912-ben született, vagyis idén 95 éves, mégis példászerű egészségnek örvend; igaz ugyan, hogy halála már nem a régi, és egy alpesi túra során megsérült lába miatt mankóra kényszerült. Vendéglátóit mindig állva köszönti, így tartja beszédeit is, mondván: az agy így jobban működik, s így látja a hátsó sorokban ülőket is, akik valójában fontosabbak, mint az elől lévők. – SZERKESZTŐINKTŐL

Az utolsó magyar király fia február 22-én látogatott Tatabányára, mivel György nevű Magyarországon élő gyermeke a Vöröskereszt vezetője, s ennek köszönhető, hogy a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Iskolában körülbelül egyórás előadás keretében beszélt a XX. század eseményeiről, amit gimnáziumunk számos tanulója is meghallgathatott. Nem pusztá tényekről, egyszerű történelemről, sokkal inkább saját értékrendjéről, javaslatairól szólt, remélve, hogy hasznosítani tudjuk

mi is a majd száz év tapasztalataiból fakadó tudást.

Elmondta, hogy szerinte mi a hosszú élet titka: legyen előttünk cél – ahogy előtte is mindig céljai lebegtek, amelyeket míg meg nem valósít, nem halhat meg. Apja régi mondását választotta jelmondatául: „Ha az ember nem tevékenykedik, akkor mindig hibázik.” Elsőrendű vágyai közé sorolja, hogy megszüntesse a határokat. Ez ma már jobbra megvalósult, s hatalmas öröm tölti el a szívét, hogy ismét Magyarországra látogathat. Erre kerek hetven évig

nem volt lehetősége, nemcsak a politikai helyzet, hanem a felé irányuló rosszalló közhangulat miatt sem – ez utóbbi bántotta igazán a lelkét. Második fontos céljának tekinti – melynek elérésén most is dolgozik –, hogy elhitesse a magyarsággal, nincs okunk az általa hungaropeszszimuszusnak nevezett levertségre, sajnálkozásra. Véleménye szerint ostoba mondás: sirva vigad a magyar. Ő maga ezért mindig is optimista volt; mikor megkérdezték tőle, hogyan élte túl a Gestapo üldöztetését, azt felelte: mázlim volt.

A magyarokat mindig tisztelte, mivel itt az emberek saját magukat magyarnak tekintették, csak ezután párttagnak, vagy bármi másnak. Tanácsa szerint ennek ma is így kellene lennie, politikai pártviszonyoktól, jobb és bal oldaltól függetlenül. Ennek érdekében az utcán tüntetőknek is önmérsékletet javasol. Azt is vallja, hogy egy ország érdeke fontosabb, mint az egyéné, ezért volt hajlandó ő is kezét szorítani a múltban Horthy Miklóssal, pedig undorodott, szíve szerint nem tette volna.

Aktuális problémaként az erőfor-

rások kimerüléséről is beszélt. Úgy gondolja, hazánkban nincs oka aggodalomra, ha képes kihasználni a magyar kiváló minőségű termőföld határtalan adottságait, ahogy ezt régen is tette, mikor a kőolajvezetékek elzárásakor a balti államokkal folytatott cserekereskedelmet.

Szavai reménykedők, nagy jövőt lát Magyarország előtt, ám elszomorítja, hogy ezt épp mi magunk képtelenek vagyunk felismerni. A lehetőségek a fiatalokban rejlenek, mondja, nem véletlen, hogy neki is velük a legélőbb a kapcsolata.

EGY ŪR A MŰLTBŐL

Várakozással telve indultunk útnak. Azért nem mindennap látogat kicsiny városunkba Magyarország utolsó trónörököse...

Mikor megláttam, hihetetlennek tűnt, hogy már 95 éves. Pedig olvastam az önéletrajzát, nézegettem róla képeket, de határozottan meglepődtem.

Egy órán keresztül állva beszélt, energikusan, vidáman. Simán letagadhatna legalább húsz évet.

Mondanivalójának se füle, se farka nem volt. Arról beszélt, ami éppen eszébe jutott, persze leginkább arról, hogy merjünk magyarnak lenni. Legnagyobb hatású gondolata az volt, hogy Magyarországon egy kormány csak akkor lehet legitím, ha elismeri a Szent Korona legfőbb közjogi méltóságát, és ezzel visszaállítja az 1949 óta szünetelő ezeréves jogrendet. Ugyanis ekkor bevezették a kommunista alkotmányt, amely módosítva ugyan, de a mai napig érvényben van.

A beszéd végén oda lehetett menni hozzá kérdezni, beszélgetni, aláíratni... Közvetlen, mégis méltóságteljes. Idős, de energikus.

Kérdésemre, hogy hogy látja családjá jövőjét a XXI. századi Európában, csak annyit válaszolt, a mai, szabad, demokratikus Európában mindenki olyan jövőt épít magának, amelyet szeretne. Azért ezután halkán megjegyezte, hogy ő örülne neki, ha hozzá hasonlóan az utódai is tevékeny részt vállalnának az európai politikában.

Eközben persze, mintegy elismerve a kérdésfeltevés jogosságát, háromszor kezét fogott velem... - NVD -

Konyec

avagy az utolsó csekk a pohárban

RÁKOSIÉK idejében az elvtársak sofőrje megment egy bujdosó, osztályidegen fiatal lányt. Egy fél évszázad elteltével ők, immár nyugdíjas házaspárként rádöbbennek arra, hogy képtelenek befizetni közüzemi számláikat, a néni kénytelen odaadni féltve őrzött, egész múltját jelképező gyémánt fülbevalóját. Ekkor az évek óta magányba zárkozó bácsi előszedi a fiók mélyéről a szolgálati fegyverét, beindítja a muzeális értékű fekete Volgát, és kirabolja a legközelebbi postát. Innen nincs megállás, benzinkút, ékszerbolt kerül sorra; a bank csak azért marad ki, mert épp nincs ott egy alkalmazott sem. Eközben a felesége is csatlakozik hozzá. Egy rendőrpáros nyomoz utánuk, akik az életben is összetartoznak, csak épp válságba került a kapcsolatuk. Ez pedig megnehezíti a munkájukat.

Kedves alapötlettel, a nagyközönség számára készült ez a film, mégis eredetien magyar. Üdítő ezt hallani, mivel mostanában egyre több olyan alkotás készül, melyek inkább egy hollywoodi szuperprodukciónak csökkentett költségvetésű, magyar nevekkel ellátott változatának tűnik. Hogy fogyaszthatóvá

FORRÁS: INTERNET

tegyék a filmet, vannak benne áthallások, a Konyec a Bonnie és Clyde-történet sajátos feldolgozásának tekinthető, főleg a rendőrpár kapcsolatát látva van déja vu érzésünk, de az összehatás kellemes. Nincsenek benne az amerikai filmekre jellemző eltúlzott érzelmek, hatásvadász jelenetek. Szépen, a giccsmentesen mutatják be, hogy ötven év alatt sem múlik el a szeretet, van még esély arra, hogy újra egymásra találjanak a régi házások. Mindezt pedig egy szórakoztató, ötletes vígjáték mutatja be pergő cselekménnyel.

Nem hasonlít a mai filmek másik csoportjára, azokra a lapos poénookban bővelkedő komédiákra sem, melyekben évről évre ugyanazok játszanak. Az egyetlen felkapott színész benne Schell Judit, de a főszerepeket – érthető módon – idősebb, nagy tiszteletben álló művészekre

osztották. A nyugdíjas sofőrből rablóná váló bácsit Keres Emil alakítja, feleségét Földi Teri.

Mindezek ellenére a Konyec mégsem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Rohonyi Gábor első filmjét január 11-én mutatták be. Az alkotók arra számítottak, hogy az első héten legalább húszezren nézik majd meg. Csalódnuk kellett, mindössze nyolcezen ülték be a moziba abban az időszakban. Azóta körülbelül 26000 jegyet adtak el, de az eddig befolyt bevétel a költségeknek csak egytizedét fedezi. Magyarázatot adhat erre, hogy a mai moziba járók többsége a 16–22 évesek köréből kerül ki, akik számára nem jelentenek a fent említett nevek semmit. Vagy esetleg az, hogy nem kapott kedvező kritikát a film, leginkább az operatőri munkát (Szatmári Péter) kifogásolták, és azt, hogy a forgatókönyv és a rendezés nincsenek összhangban. De igazából nem tudom, hogy ez a filmszínházakba járó átlagemberek hány százalékát befolyásolja.

Úgy tűnik, a kezdeti nehézségek után végre változik a helyzet, kezdik kellőképpen megbecsülni: a Filmszemlén közönségdíjat kapott a Konyec. Érdemes megnézni ezt a filmet. Nem olyan, mint a megszokott történetek.

SZÜCS ÁGNES

KÉT IKON A HATVANAS ÉVEKBŐL: KERES EMIL ÉS A CSAJKA

Kincses Brigitta

Hőguta

Valamelyik este a Kultúrház című műsorban nagy érdeklődéssel figyeltem a Bódis Krisztinával készült interjút. Ez az intelligens, vörös hajú nő valami olyat tett, amit előtte még senki: dokumentumfilmet készített két falusi, roma nő szerelmi viszonyáról.

FORRÁS: WWW.SCX.HU

Szegények, gondoltam, nemcsak leszbikusok, hanem még romák is. Alaposan rájuk járhat a rúd. A műsorban az interjú után a homoszexualitásról beszélgettek. Bódis Krisztinán kívül a meghívottak között volt Kristóf, a Viva tv köztudottan meleg műsorvezetője, és egy szociológus, aki állásfoglalás nélkül nyilatkozott a kérdéssel kapcsolatban. Érdekes volt, ellentétben az olyan műsorokkal, ahol sok okos, és fenemód liberális ember sóhajtozva és fejszóvalva bírálja az ókonzervatív, huszonegyedik századi társadalmat, amiért nem egyenjogúsítja a szexuális kisebbségeket.

A homoszexualitás jelensége egyidős az emberiséggel. Alapvetően minden vallás elítéli. Ez alól az egyedüli kivétel a buddhizmus, hitük szerint a lélekvándorlás során előfordul, hogy az ember a másik nem képviselőjeként születik újjá, és mivel az előző élete kihatással lehet a következőre, normális az azonos neműekhez való vonzódás. Az ókorban még elfogadták, a középkorban halállal büntették. A felvilágosodás korában már nem bűnnek, hanem betegségnek nyilvánították, a

tizenkilencedik században pedig megindult a küzdelem a melegek között kötendő házasság legalizálására. Ezek után sokéves náci üldöztetés következett, mára pedig a felnőttek közötti, szabad megegyezésen alapuló homoszexuális kapcsolattartást senki sem büntethető. Számos melegellenes mozgalom mellett olyanok is szerveződnek, mint az *ex-gay*. Ez egy nemzetközi szervezet, ami megpróbálja kigyógyítani a leginkább vallásosságuk miatt önmagukat elfogadni nem tudó eltévelyedetteket. Mivel homoszexuális emberből soha az életben nem lesz heteroszexuális, a „gyógyulni kívánó” sajnálatos módon, ösztöneit elfojtva, a természetének ellentmondó alibikapcsolatokba keveredik. A melegmozgalmak érthető módon az elfogadásért küzdenek, mert senkinek nincs köze hozzá, hogy ki, milyen szexuális beállítottságú. Igazuk van. Nincs közöm hozzájuk, de akkor ne essenek olyan túlzásokba, hogy egyszerűen ne hagyjassam őket figyelmen kívül. A büszkeség-napi meglefelvonulásokon olajozott testű, tangás férfiak, meztelen leszbikusok rázzák magukat, és

ez már provokáció, ami sokakat zavar. Én például nem fogok naturalisták néven csoportot szervezni, aminek tagjai meztelenül sétálgatnak az utcán, azzal az indokkal, hogy Ádám és Éva is így tette. Ha ilyen, normálistól eltérő hajlamaim vannak, akkor elmegyek a nudista strandra, mert értelmes állampolgár lévén tiszteletben tartom, hogy a pucéran sétálgatás sokakat zavar. Hadd említsék egy pozitív példát. A Viva tévé már említett műsorvezetőjéről azért tudja mindenki, hogy meleg, mert rákérdeztek egy interjúban. Semmi egyebet nem tesz, csak válaszol, ha kérdezik, és mégis jobban hozzájárul a homoszexualitás elfogadásához, mint azok a fenékriszálók fenn a kamionon. Gyülekezési szabadság van, ezért bátran gyülekezzenek! Szólásszabadság van, osztogassanak szórólapot, próbálják meg magukat elfogadtatni! Ha valakinek nem tetszenek, legfeljebb elküldik őket melegebb éghajlatra. Joguk van szórakozni, rendezzenek maguk között szépségversenyeket, járjanak melegbárokba, egye fene, házasodjanak meg, ha nekik ez annyira fontos! Kicsire nem adunk, legfeljebb két öltönyös baba lesz az esküvői torta tetején, és a „csókolják meg egymást” – részről illedelmesen elfordítjuk a fejünket. De NE nevelhessenek gyereket! Mert semmi mást nincs jogunk megakadályozni, hiszen természetükből fakadóan számukra ez a normális, de két azonos neműnek nem lehet gyereke. Mi sem adhatjuk meg a lehetőséget arra, hogy neveljenek. Persze erre lehet azt mondani, hogy sokszor ellentétes neműeknek sem lehet, meg hogy az ember számít, nem a szexuális hajlam, blablaba. A Jóbarátokban még elröhögünk Chandler-ön, de jobban meggondolva szörnyű lehet annak a gyereknek, akinek két azonos nemű szülője van. Ugyanis nem tud mit kezdeni anyák napján az orgonával. Számlanyitáskor tanácstalanul áll majd a papír fölött, kinos mosollyal az arcán kéri az ügyintéző segítségét, mert nem két rubrika van az „anyja neve” alatt. Persze, mint mindennek széles e világon, ennek is van pozitív oldala; például két szülőt nevezhet a szülő-tanár foci, vagy szalagavatón két anyukával táncolhat egyszerűen... hát nem nagyszerű?

A fal, amelyben nincsen téglák

ALTALMAS méretű luk tátong a 303-as terem falán, gigantikus méretű, titokzatos luk, kapu a negyedik dimenzióba, féregjárat, mindenkit beszippantó rettenet. Valami elvetemült örültnek nem volt jobb dolga, fogta magát, és odarúgott, emiatt ez a nagy felfordulás. Azt mondják, tudják, hogy mi, 11. árok tehetünk a gipszkarton-folytonossági hiányról, valljuk be, és ismertessük az elkövető nevét, akkor nem lesz semmi baj. Ellenkező esetben osztálypénzből kell megtérítenünk a kárt. Ijedten rázzuk a fejünket, felhördülünk: Tessék? Ez azért mégis felháborító, ilyet nem tehetnek, van alibink, nincs elegendő bizonyíték ellenünk.

Persze, nincs. Fenyegetőznek, azt mondják, hogy aki ilyen ocsmányság kitervelésére és végrehajtására képes, annak nincs jövője ebben az iskolában. Kevés indokkal alátámasztott gyanúsítgatások és parttalan mentegetőzések után végül mégis elismerik: a tettest lehetetlen előke-

riteni. A nyomozás csak egy hanyagul otthagytott lábnyomdarabkára, és pár homályos vallomásra támaszkodhat, miszerint kedden, a harmadik óra alatt, a tett helyszínének irányából nagy csattanás volt hallható. Ez nem sok jóval kecsegtet. Az illető holnapra cipőt cserél, az meg, hogy az eset óra alatt történt, teljesen világos volt, hiszen szünetben nem lehet tanúk nélkül elkövetni ilyesmit. Az intézkedések végérvényesen tehetetlenségbe fulladnak, az ügyet lezártak tekintik.

A nap végén kíváncsian lépcsőzöm fel a harmadik emeletre, borzasztóan érdekel, hogy vajon hogy is nézhet ki a *luk*, ami annyi kellemetlenséget okozott az osztályomnak. Megállok az előtérben, és ránézek a 303-as terem falára. Legnagyobb meglepetésemre, nem látok semmi szokatlant. Meredt szemekkel bámulok, arra gondolok; talán nem is erről a teremről van szó, vagy csak álmodtam az egész mai napot, vagy most álmodom. Ám

közelebb megyek, és... akkor meglátom. Inkább mélyedésnek nevezném, esetleg behorpadásnak, mindenesetre a luk szót túlzásnak tartom egy 20-30 centiméter átmérőjű, legfeljebb esztétikai szempontból súlyos süppedésre alkalmazni. Félreértés ne essék, én nem a tett súlyosságát akarom kisebbiteni, tisztában vagyok vele, hogy aki berúgja a suliban a közfalat, az ritka nagy állat. Ám azért felmerül itt 1-2 probléma: milyen fal az, amelyet simán be lehet rúgni; ill. ahogy a két évvel korábbi betörés lopásnál, most is tudomásul kell vennünk, hogy térfelügyelés nélkül nem lehet feltalálni az elkövetőt. Ez az új barbárság kora: ipari kamerákat egy iskolába!

Másnap minden visszatér a rendes kerékvágásba, és többé egy árva szó sem esik az előző nap eseményeiről. A tettes máig nem került elő. Egyesek szerint szégyenében Kanadába emigrált, mások azt állítják, öngyilkos lett, és szelleme óriási lukakat tör minden eléje kerülő falba. Nem kizárt az a hátorzongató feltevés sem, hogy most is közöttünk van. Itt, a Bárdosban. – KINCSES –

Olvastad már a Fogságot?

ATAVALYI év legnagyobb könyvsikere Spiró György *Fogság* című regénye volt, eddig több mint harmincezer példány kelt el belőle. A kritikusok tetszését is megnyerte a könyv, számtalan díjat kapott már érte a szerző. Irodalmi munkásságáért Kossuth-díjjal jutalmazták.

Spiró 1946-ban született (ezért is volt szép gesztus, hogy éppen hatvanéves korában kapta a Kossuth-díjat), az ELTE-n végzett magyar-orosz-szerbhorvát szakon. Kaposváron és Szolnokon volt színházigazgató, és többek között tanított az ELTE-n és a Színházművészei Főiskolán. Szláv nyelvismeretének köszönhetően műfordításokat készített, és elsősorban drámákat írt (ismert drámakötetei *A Békecsászár* és *a Csirkefej*) és regényeket, melyek közül jelentős az *Ikszek*, *A Jövevény* és *A jégmadár*, de népszerűségük meg sem közelítette a *Fogság*t.

Az író szeptemberben *Kvartett* című komédiájának bemutatójára Tabánbányára látogatott. Az író-olvasó találkozóan azt mondta, őt is meglepte ez a hatalmas siker. Valószínűleg ez csak a remek reklámhadjárat eredménye, vélte. Talán mégsem...

A történet az első században, Tiberius császár uralkodása idején kezdődik. Uri, a csúnya, vaksi, a római zsidó szegénynegyedben élő fiú egész nap csak a szobájában, jobban mondva vackában kuporog, és olvas, egészségügyi problémái és lustasága miatt nem is lenne képes dolgozni. Azt hiszi, apja ezért gyűlöli, vagy legalábbis mélyen lenézi őt. De egy nap az apa azzal a hírral jön haza, hogy sikerült Urit „benyomnia a jeruzsálemi delegátusban”, készüljön az útra. Csak évekkel később érti meg

eljuttassa Jeruzsálembe, és biztosítsa számára a nagy kiugrás lehetőségét. Uri elindul. Útja viszontagságos, kalandokkal teli, társai kiközösítik, majd egy félreértés miatt a szent város határában letartóztatják. Éppen Pészah van. A börtönben két rablóval kerül egy cellába. Majd hoznak egy harmadikat is, akinek szép, mély hangja van, mely, ha halkán szól is, jól érthető, egy harmadikat tehát, Valakit, aki Galileából jött, és akit botrányokozásért fogtak le. Urit kiengedik, de három rabtársát kivégzik. A fiúról azt hiszik, egy befolyásos államférfi küldönce, ezért Pontius Pilátussal és Heródes Antipással közös vacsorára viszik, de a várt információkat nem tudják kiszedni belőle, hiszen nem futár. Innen egy júdeai kis faluba kerül felsőbb utasításra, hogy elrejtésük, majd vissza a vallás központjába, Jeruzsálembe, onnan a kultúrába, Alexandriába, majd a politika centrumába, Rómába.

Egy kalandregénytől azt várják, hogy a főhős hosszú hányattatásai után hazatérve megtalálja a boldogságot. A *Fogság* történelmi regény, semmi kétség, hiszen egy kisember életéről szól sorsfordító események idején; de semmiképp sem kalandregény, nem ad megnyugtató befejezést. Katartikus pillanat ugyan, mikor Uri rájön, hogy mekkora áldozatot hozott érte apja. „Szeretett engem az apám! Vaksi létemre mégis szeretett!” – ujjong, de öröme nem tart sokáig. Törlesztenie kell a hatalmas adósságot, melyet részben miatta hagyott hátra az apja. A család érdekei kényszerítik, hogy vegyen feleségül egy lányt, akivel nem szeretik egymást, és ráadásul hosszú, boldogtalan házasságuk alatt ke-

szembefordul családjával, sőt még hittársait is elárulja. Uri az évek során egyre kiábrándultabb, keserűbb lesz. Közben a császárok jönnek-mennek, hősünk még Vespasianus hatalomra kerülését is megéri. A könyv utolsó mondata a már haldokló Uriról szól: „Még mindig élni akarok, gondolta, és elámult.” Ennyi szenvedés után még mindig nem adta fel a reményt.

Uri sorsának kulcsfogalma a fogság. Fizikai értelemben is fogságba esik Jeruzsálembe, vagy Júdeából sem mehet el szabadon, később Alexandriában a pogrom idején a zsidó-

negyedbe zárják hittársaival együtt. De fogságot jelent számára apja tisztessége, melyhez hasonlóan kell viselkednie, a törlesztendő adósság, rossz házassága; de legfőképpen zsidó származása, neveltetése, élete. A könyv a zsidó, görög és keresztény vallás kemény kritikájának bizonyul. Uri hozzáállása érdekes: végig megtartja hitét, ugyanakkor világosan látja, a kereszténység a régi eszmékből táplálkozik, „kevercse a görög és zsidó vallási képzeteknek”. De viselkedéséből, tetteiből arra következtethetünk, hogy a lelke mélyén ő is egyetért az új eszmékkel.

Nagy vállalkozás elolvasni a *Fogság*ot, de mindenképpen érdemes.

SZÜCS ÁGNES

Mi lett volna, ha...?

mada angliai partraszállásától kezdve egészen Al Gore környezettudatos háborújáig nyerhet betekintést abba, hogy egy aprócska tény miben változtatta volna meg a világtörténelem menetét. Egy-egy olvasmány egy-egy megváltozott tényre alapuló fejtegetést tartalmaz. A legtöbb okokat és következményeket vizsgál, azonban az igazán érdekesek a fikciót megtörtént eseményként vezetik le. Például Moszkva 1941-es feladását követően milyen fordulatot vett volna az orosz történelem?

A szerzők olyan mesterien keverik a fikciót a valósággal, hogy az olvasó csak kapkod a feje után, mi igaz, és mi nem. (A mű végére egyébként már azt sem hittem el, ha a szerzők kérdeztek valamit...) Azonban az egymást követő állítások között, ahol egy tény megváltoztatása után a dominó-elv érvényesül, egy idő után visszakanyarodnak a valóság síkjára.

A könyv egyfajta játékos agytorna, ahol a történelmet kedvelők megtapasztalhatják, milyen is lett volna a meg nem történt világ. Azonban mindig figyelni kell arra, hogy ez csak egy kitalált történelem, aminek az iskolai tanórákon, az érettségien, és az egyetemeken nincs létjogosultsága, így a mű nem más, mint komoly történészek pihentető szórakozása, egy frieska az „igazi” történelemnek...

ROBERTS, ANDREW (szerkesztette): *Mi lett volna, ha...? Fejezetek a meg nem történt világtörténelemből*. Fordította: Bart István. Budapest, 2006, Corvina Kiadó. 181 oldal, ára: 3200 forint.

- NVD -

FORRÁS: INTERNET

a fiú, hogy apja nem megszabadulni akart tőle, hanem életre szóló áldozatot hozott érte, megfizethetetlen adósságba verte magát azért, hogy

reszténynek hiszik őket, és kiutasítják Rómából. A vándorlás alatt Uri kedvenc kislemezeit elrögzítik. A másik felnőve valóban keresztény lesz,

Aura a zöld téglatest körül

Emlékszem, este volt, mikor egyikük felbukkant az úton a hátam mögött. Nem mondhatni, hogy gyors lett volna, viszont ahogy halkan elsuhan melletttem, éreztem, hogy egész téglatestét valami különös aura lengi körül – bizony, ez egy valóban új, modern, városunkban cirkuszi látványosságnak számító busz volt, mégpedig egy csuklós busz. Hamarosan magam is kipróbálhattam rajta az utazást, ami szinte futurisztikus élményt nyújtott, hiszen belseje számos szokatlan elemet tartalmaz:

170, a szóló 120 fő szállítására képes, a kellemes levegőről ventilátorok gondoskodnak, még fűtésre is van lehetőség. Azt is fontos megemlíteni, hogy a CREDO-k magyar gyártmányúak – a mosonmagyaróvári KÜHNE Rt. és a győri KRAVTEX autóbuszgyár saját fejlesztései.

A buszok valódi értéke azonban csak a használat során, az utazók tapasztalataiból derülhet ki. Sokan panaszkodnak, hogy kevesebb az ülőhely a megszokottnál, idős hölgyek szerint képtelenség felmászni a magasban elhelyezett ülésekhez, és hiába a jól csengő számok, a heringeffektus mintha erősebben, gyakrabban jelentkezne a csúcsforgalom idején. Másrésztől viszont a megszokott tapadós bőrhöz képest a szövetszerű ülések szinte húzzák vissza az embert, mikor egy fáradt nap után leszállni készül. És a halk moxajlás... szinte csendnek

narancssárga, ívesen görbülő kapaszkodókat, óriási, villogó-vijjogó STOP-feliratokat a nyitódáskor csak csendben oldalra surranó teliablak-ajtók felett, másfél emberre méretezett üléseket, kisebb turrára invitáló szintkülönbségeket a padló és az ülőhelyek között.

Eddig Tatabánya közlekedését 52 Ikarusz típusú jármű látta el, mindegyikük életkora meghaladja a tizennyolc évet, csak zörögnek, zötykölődnek az utakon, kiöregedtek. Most négy, 18 méter hosszú csuklós és hét, 12 méter hosszú szóló került az elmúlt hónapokban forgalomba. A 11 új autóbusz költsége nem kevés (a bérlet évi 80 millió forint, 6 évre) azonban szükséges és nem utolsó sorban kedvező megoldásnak is bizonyult: a CREDO típusú buszok kevesebbet fogyasztanak, olcsóbbak piacon lévő társaiknál, és a pénz egy részéhez pályázati úton jutott a város – a megtakarítás így milliós nagyságrendű.

Felszereltségük, kialakításuk magas színvonalú, biztató referenciákkal rendelkeznek: padlójuk alacsony, teljesen sík, így mozgássérültek is könnyebben vehetik őket igénybe, a csuklós

A nők és a technika

Avagy miért (nem) szeretjük mi a technikai szerkenyűket?

TECHNIKAI szerkenyűk? Mit akar ez jelenteni? Segítek. Olyan mindennapi használatban lévő eszközökre gondoltam, mint a távirányító, a számítógép, a mobil vagy éppen a digitális fényképezőgép. Igazság szerint már az életünket se tudjuk elképzelni nélkülük, de ha jobban belegondolok, a legtöbbnek nem is ismerjük az összes tulajdonságát/funkcióját. Sokunkat pedig talán nem is érdekel.

Arra kerestem a választ, hogy mi a legidegesítőbb a fent említett dolgokban, ami miatt nem is nagyon tudjuk kezelni őket. Megkérdeztem néhány ismerősömet és a barátaimat, hogy mit gondolnak erről. Mitagadás, hallottam néhány érdekes véleményt. Volt, aki azt mondta, hogy a nők azért vannak ezzel így, mert őket nem érdekli az ilyesmi, és a férfiak egyébként is jobbak, ha technikáról van szó. Szerintem ez nem így van.

A tálalást tartom fontosnak. Gondoljunk csak bele, hogy sokkal szívesebben olvasunk el egy olyan szöveget (jelen esetben használati utasítást), melyet érdekesen írnak le. De a használati útmutatókat többnyire férfiak írják férfiaknak. Szemléltetésként, ime egy rövid idézet egy távkapcsoló használati utasításából: „FONTOS! A távvezérlőt a vevőegységtől számított 7 méteren belül, és a tengelyéhez képest 30 fokos (balra, jobbra) szögön belül szükséges használni.” Öszintén! Ki az, aki egy ilyen szöveget szívesen végigolvas? Szerintem nincsenek sokan! Érdekesebbnek találnám azt a megoldást, ha élethelyzetekhez írnának instrukciókat egyes készülékeknél. Például a fényképezőnél

érezkeljük a régi zakatolás után, a rázkódást pedig kellemes hintázásnak. Most még minden olyan tiszta, nincsenek alkoholos filc hagyta emléklejelek, felszaggatott huzatok, rágó- és szotyymaradványok. Ismerve Hungary alsót, ezek sem fognak sokáig várni magukra, viszont addig is kellemes utazást kívánok mindenkinek! – MA –

Nyugati luxus (?) a síneken is

Február 22-én szolgálatba állt a Bombardier cég első Talent nevű elővárosi motorvonata az Oroszlány–Tatabánya–Budapest vasútvonalon. Eredetileg a MÁV hírhedt motorvonattenderének győztese, a svájci Stadler cég erősen hasonló Flirt nevű vonatát tervezték a Dunántúlról Budapestre irányuló hivatásforgalomnak, de azok eddig még csak bemutatónak érkeztek hazánkba. A Pestre sűrűn járókat szinte azonnal megosztotta az új szerelvény. Sokaknak tetszik a nyugati stílus: a légkeringetés és az állandó bűgás, Kovács Gábor Krisztián tanár úr viszont visszasírja a bűdös, ósdi Bhv-kat. Az már főleg az utazóközönségen múlik, hogy az új vonat nem fog-e elődei sorsára jutni.

AZ OLDAL KÉPEINEK FORRÁSA: INTERNET

lehetne írni mondjuk a túrázashoz (barlangászás, hegymászás, stb.) beállítási javaslatokat.

Legtöbb problémám mégis a gombokkal van. Valószínűleg az egyszerűség és a technika nem összeegyeztethető. Ha minden gombhoz csak egy funkció tartozna, egyszerűbb lenne az élet, de a távirányítók úgy néznének ki, mint egy csinos kis kapcsolótábla. Így elgondolkoztam, hogy tulajdonképpen a technika megkönnyíti vagy megnehezíti az életünket. A válasz is-is.

Vizsgálatom feltehetően semmi nem fog változni. A használati útmutatót továbbra sem fogjuk elolvasni, a gombokhoz rengeteg funkció tartozik, a távkapcsolón csak négy színes gomb lesz, és mi nők továbbra is alkalmazzuk a jól bevált módszert, miszerint majd egy férfi megcsinálja. Hiszen könnyebb egy férfi vállát pirosra veregetni, hogy „Jaj, de ügyes vagy!” és „Honnan tudsz te ilyeneket?“, mint elolvasni azt a dögunalmas 100 oldalt. Nem?

– W. D. –

Életének része a sport

Ki ne ismerné a mi Kondis Misinket, akivel az ember tesiórára be- és kiment, vagy ha éppen gyúrni támad kedve, minduntalan összetalálkozik? Varga Mihály már öreg motorosnak számít az iskolánk országútján, így ő sem maradhatott ki az À La Bárdos interjúalanyainak sorából. – KNITZKY NÓRA interjúja

☛ **Honnan jött az ötlet, hogy egy testépítő szalon berendezését megvásároljad?**

– Már gyermekkorom óta nagyon érdekelt a sport. Egész életemet végigkísérte, ezért nagyon örültem, amikor adódott ez a lehetőség. Így végre azonnal foglalkozhattam, amire vágytam.

☛ **Pontosan mióta is dolgozol itt?**

– Tizenegy éve, amikor divatba jött Magyarországon a testépítés, egy kollégámmal hoztuk létre ezt a sportegyesületet, de ő egy ideje már máshol dolgozik.

☛ **Mivel foglalkoztál, mielőtt megvásároltad a konditermet?**

– A Péch Antal Szakközépiskolában gépésztanulásként végeztem, majd öt évig a szakmában dolgoztam. Később biztosítóknál voltam területi képviselő, és utána kerültem ide, a Bárdos László Gimnáziumba vállalkozóként.

☛ **Említetted, hogy fontos számodra a sport. Volt valamiféle kiemelkedő eredményed ezen a téren?**

– Igen, ahol megfordultam, mindenhol kipróbáltam valamilyen sportágat. Többször nyertünk labdarúgó diákolimpiát, és még atlétikában és talajtornában is értem el szép helyezéseket.

☛ **Komolyabban is foglalkoztál a focival?**

– Igen, a Tatabányai Bányász Sport Clubnak több évig igazolt játékosa voltam.

☛ **A sporton kívül milyen szenvedélyeid vannak még?**

– Nagyon szeretek horgászni sógorjelöltemmel és a barátaimmal, csak sajnos mostanában erre nem jut túl sok időm.

☛ **Milyen terveid vannak a kondizással?**

– Mindenekelőtt a fejlesztés, a korszerűbb gépek beszerzése a cél, de ez sok pénzt és időt igényel.

☛ **Mi a véleményed a nagy „fitness-őrületről”, ami az utóbbi időben a hatalmába kerítette az embereket?**

– Nyugaton ez már korábban elkezdődött, így ez tulajdonképpen várható volt. Az emberek rájöttek arra, hogy ha foglalkoznak a testükkel, az hosszú távon pozitív hatással lesz az egészségükre. Úgy gondolom, hogy a teljes élethez nem csak az elmét, hanem a testet is fejleszteni és ápolni kell.

☛ **Mit gondolsz a tömegnövelőszerekről és a táplálékkiégésítőkről?**

– Az illegális tömegnövelő szerek használatát elítélem, hiszen károsak az egészségre. A táplálékkiegésítők ésszerű használatával (persze kellő szorgalom és tudatos táplálkozás mellett) az emberek könnyebben érhetik el a kívánt eredményt. De ez kor és adottság függvénye is.

☛ **Akkor térjünk át egy másik témára: szomorúan láttuk, hogy a Mikulás-kupán megsérültél. Jobban vagy már azóta?**

– Sajnos nem. Nem lett volna szabad játszalom, mert egy korábbi sérülés alkalmával levált egy porc a térdemről. A kupán súlyosbodott a sérülésem, így tavasszal meg kell műteni.

☛ **De azért a következőn játszol, igaz?**

– Remélem, gyorsan gyógyulok majd, és ha az orvos is megengedi, akkor megígérem, hogy decemberben újra pályára fogok lépni.

FOTÓ: NAGY TAMÁS

Magyarország kilencedik, a világbajnok Németország lett!

A januári kézilabda VB-n Magyarország már kezdéskor nehéz csoportba került, hiszen Dánia és Norvégia is azonos, ha nem nagyobb játékerőt képvisel a mieinknél. Az első összecsapáson fantasztikus végjátékot követően 30-29-re verték Gálék a későbbi bronzérmes dánokat, majd egy napra rá 25-22-re a norvégokat, így az Angola elleni mérkőzés eredményétől függetlenül középdöntős lett a válogatott, méghozzá két pontot vihetett magával – magasabbra került az a lécs.

A csapat az első mérkőzésén még magabiztos, 28-25 arányú győzelmet aratott a csehek legjobbjai ellen, ám ettől fogva már nem szerzett több pontot, ami sajnos sorsdöntőnek bizonyult. A horvátok ellen kissé bátortalanul, az ellenfelet túlzottan tisztelve 25-18-as, a spanyoloktól – bár partiban volt a két csapat, ám a hispánok végig

kézben tartották a két pontot – 33-31-es vereséget szenvedett a gárda. Az utolsó csoportmérkőzésen legalább döntetlent kellett volna elérni az olimpiai bronzérmes oroszokkal szemben, ám – ami összejött a dánok, az nem sikerült Koksarovék ellen – a végjátékot elbukták legjobbaink. A szünetben még hárommal vezetett a magyar csapat, ám a vége 26-25 lett oda, így az oroszok kerültek a negyeddöntőbe. A csoport negyedik helye után a 9. helyért mérkőzhetett a gárda, s végül 34-33-ra verték a szlovénokat.

Ha azt vesszük, hogy Perezzel együtt mérkőzésenként legalább 4-6 gól, s ami ennél is fájóbb, a csapat irányítója is kiesett, illetve hogy a gárda több tagja most vett részt először világversenyen, akkor azt mondhatjuk, hogy a 9. hely reményt keltő a jövőre és az Európa-bajnokságra nézve.

Ám ha azt vesszük, hogy tíz másodperc hiányzott a negyeddöntőbe kerüléshez, és ezzel a 2008-as olimpiára való kvalifikációtól, akkor kissé keserű lehet a szánk íze.

Ha sikerül beépíteni a fiatalokat és kellő rutinnal felvértezni őket, Perez visszatér, Diaz, Puljezevics és Gál továbbra is képes ilyen hőfokon végigjátszani a mérkőzéseket, Nagy László végre a válogatottban is képes lesz húzóemberré válni és ennél sokkal több góllal megtömni az ellenfelek kapuit, akkor reménykedhetünk. Máskülönben a 2008-as olimpiai szereplés csak álom marad.

A világbajnokságot végül a német válogatott nyerte, mely – kihasználva a hazai pálya nyújtotta előnyöket – az elődöntőben kétszeri hosszabbítás után túljutva a franciakon 20 000 fanatikus szurkoló előtt lejátszotta a pályáról a lengyeleket a fináléban, így 1938 és 1974 után harmadszor is elhódították a trófeát.

PATAKI GÁBOR

A fejlődés akadályai

Visszatér a betárcsázós net kora?!

Manapság rendkívül fontossá vált az internet, mivel mindennapjaink szerves részét képezi. Az üzleti életben elképzelhetetlen akár csak egy nap is internet nélkül. Gondoljunk csak bele, ha ez a gyors információáramlás megszűnne, az egész világgazdaság megbénulhatna. Mivel ilyen meghatározóvá vált a világháló, sok cég próbál hasznot húzni belőle, így a szolgáltatók közötti verseny egyre fokozódik. Ennek köszönhetően az eleinte magas árak elfogadhatóbbá váltak, és számos háztartásba eljutott a gyors internet. – KIS GÁBRIEL utópiája

Nemrég azonban érdekes hír ütötte meg a fületem. Azt hallottam, hogy újra olyan lassú lesz az internet, mint a betárcsázós korban. Utánanéztam, és arra a következtetésre jutottam, hogy ez valóban megtörténhet, ugyanis a nagy felbontású (HD) videóformátumok és az internetes televízió elterjedésével párhuzamosan feltehetően megnő majd az interneten forgalmazott adatmennyiség. Ekkora adatforgalmat azonban a jelenlegi feltételek mellett lehetetlen lebonyolítani, ezért ennek kielégítésére a szolgáltatók jelentős mértékben fogják növelni az előfizetési díjakat. Akik pedig ezt nem tudják megfizetni, újra a modemes időkől ismert, csigalassú internetet kapják vissza.

A probléma alapja az, hogy jelenleg az internetszolgáltatók valójában kisebb sávszélességgel rendelkeznek, mint amennyit az összes előfizetőjük sebességének az összege adna. A szolgáltatók gyakran akár huszonöt-ször annyi sávszélességet eladnak ügyfeleiknek, mint amekkora adatmennyiség lebonyolítására képesek. Ez a jelenlegi helyzetben nem okoz problémát, mert a mostanában legnépszerűbb netes szolgáltatások (web, e-mail, stb.), nem terhelik folyamatosan a kommunikációs csatornát, mert például egy weblap betöltésének ideje nagyon rövid. Az pedig lehetetlen, hogy az összes felhasználó egyszerre küldje el leveleit, így a használók sávszélesség-igénye az összesen igényelnél jóval kisebb átviteli kapacitás mellett is megoldható a kommunikációs csatornák idő-

beli megosztásával. Ez jelenleg működik is, de ha megjelennek a nagy felbontású videók, a helyzet tarthatatlanná válik a folyamatos leterhelés miatt. A nagy internetes cégek azt mondják, hogy ez a rendszer természetesen fejleszthető, de a bővítés ugyanakkor drasztikus áremeléssel fog járni.

Ugyanakkor vannak olyanok is, akik szerint a vállalatok érvei megalapozatlanok, és ez csak egy ürügy az extraprofitra. A legsúlyosabb ellenérv az, hogy a forgalom nem növekedhet olyan mértékben, mint ahogy állítják. Továbbá köztudott tény az is, hogy az interneten forgalmazott adatmennyiség az elmúlt években jóval kisebb mértékben növekedett, mint amilyen ütemben a hozzáférést biztosító eszközök (kábelek, útválasztók, stb.) árai csökkentek, és valószínűsíthető, hogy ez a jövőben is így lesz. Tehát a szolgáltatóknak az elkövetkezőekben sem lesz semmi okuk áraikat növelni, legalábbis nem arra hivatkozva, hogy saját üzemeltetési költségeik is sokszorosára növekedtek a forgalommal együtt.

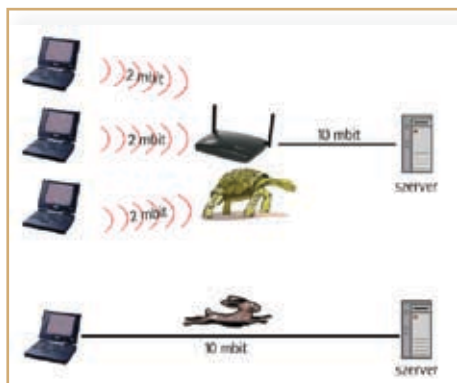
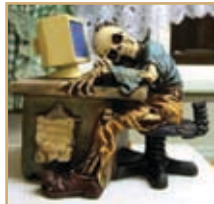
Ennyit a tényekről. Elképzelhető az is, hogy ismét a média vagy a nagyvállalatok áldozataivá váljunk. De szerintem aggodalomra egyelőre semmi ok, mivel a jövő kiszámíthatatlan.

Megszüntetett vasútvonalak

Évek óta fenyegetőztek vele, de a tavasz első jeleként megtörtént: március 4-én 0 órától Magyarország területén 16 vasúti mellékvonalon közel ötszáz kilométer hosszúságban megszűnik a személyszállítási tevékenység.

Megyénkben zárják be a leghosszabb vicinálíst: a Tatabányáról Pápara vezető, 105 éves vasútvonalat. De vasút nélkül marad az érseki székhely, Kalocsa, egész Baranya megye Pécsről délre Siklóssal, Harkánnyal, Máriagyúddal és Beremennel, vagy Deák Ferenc közéleti színterére, Zalaszentgrótt. A hivatalos értesítés szerint a szüneteltetés „ideiglenes”, és a közúti tömegközlekedés kiváltja a vasutat. De ne legyenek illúzióink! A megélhetési bűnözők rövid időn belül elhordják a felhagyott pályák fémanyagát. Másrészt a Volán vállalatoknak olyan települések között kellene felvenni a közlekedést, ahol nincs közvetlen közúti összeköttetés. Egyszerűen hazugság az, hogy gyorsabb és gazdaságosabb lesz az autóbusz. A falvakon át való kerülgetés veszteséges lesz, így a következő menetrendváltáskor megszűnnek a pótlóbuszok.

De ezúttal hagyjuk az érveket és a milliárdos veszteségeket a hozzáértőknek! Sommázzuk, hogy nem megyünk többé kirándulni Csesznekre, a Cuha-patak völgyébe, Zircre és a Bakony erdeibe. Szombathelyi diáktársaink se vonatoznak többé a szintén megszűnt Órségi Nemzeti Parkba, a salgótarjániak és az egriek se a Mátrába. A pécsi diákok már csak a nyelvtanórán hallanak majd az ormánsági tájszólásról. Gyermekkorunk óta észrevétlenül gazdagították életünket ezek az élmények. Immáron új pótszerekre lesz szükség.

A LA BÁRDOS-GRAFIKA

„Alain Delon szeretnék lenni...”

Élni tudni k

Hiába a rideg, precíz német technika, az impozáns amerikai igénytelenség, a tökéletességre hangolt japán perfekcionizmus, sosem fogják tudni elérni azt, hogy az autónak szíve s lelke legyen, hogy minden egyes porcikájával a stílusosságot, a sportosságot, gyönyörű érzelmeket sugalljon... egy piros autó... erre csakis az olaszok képesek.

Az 1920-as években az éledező olasz autóipar a versenyautókra alapozott, akkoriban a - még ma is talán leghíresebbeknek mondható - Ferrarik és Alfa Romeók alkották a versenyek kemény magját, a győztesek is általában innen kerültek ki. Aztán mikor már a személyautók piacán is erősíteni kellett, akkor kezdett el az Alfa „hétköznapibb” példányokat gyártani, ám ezek alapjait a versenyautók adták, így alakult ki lényegében az olasz sportautó-kultúra.

Múltak az évek és egyre több mérnök gondolta úgy, hogy alkot valami nem hétköznapit, s lényegében ezzel a mozzanattal kialakultak a kis manufaktúrákban kézzel készített kis darabszámú sportautómárkák. És valóban nemcsak egyszerű nagy teljesítményű kilométerzabálókat terveztek, hanem valódi mérnöki remekeket, melyek erősek voltak, csodálatos hangjukkal pedig minden szívet megolvastottak.

De nemcsak ebből a szempontból különleges egy olasz gép, nemcsak a sebesség vonzza az autórājongókat, hanem még inkább a stílus. Az a

MINDEN FIÚ ÁLMA

kell!

Ha azt mondom, sportautó, neked az jut eszedbe: német autópálya-faló, nyolcezer köbcéntis amerikai muscle car, esetleg egy kihegyezett, tökéletesen megtervezett japán erőgép. Csak ezek után villan be egy kép egy piros autóról... – és mélyről sejteni kezded, hogy ez a helyes válasz a kérdésre.

WWW.TOTALCAR.HU

határtalan érzés, mely magával sodorja az embert egy piros autóra pillantva egyszerű szavakkal visszaadhatatlan, és ez az, amivel egy olasz gép mindig előrébb fog járni pár lépéssel a többi előtt, a stílusos teljesítmény fémből való megformálása.

A legkiforrottabb, legcéltudatosabb márka talán a Ferrari, melyről minden kisfiú álmodzik gyermekkorában. Minden sportautó királya ez, versenypályára tervezik, arra hogy a gázpedál folyamatosan a padlót mardossa. És a zseniális hangját, amikor visszaváltáskor hörög egyet, és ordít, azt hiszem senkinek sem kell bemutatni. A vörös szín, a Forma 1-es és egyéb versenysportokból

átvett technikai apróságok, különleges trükkök pedig mindmind hozzájárulnak

1998-BAN MÉG KOCKA VOLT

A 2007-es Maserati Quattroporte a világ leggyorsabb széria luxuslimuzinja

FOTÓ: WWW.MASERATI.COM

a különleges hangulat létrejöttéhez, ahhoz, ami megkülönbözteti egy mezei Porschtétól.

Aztán ott van a Maserati, ami szintén csakis a gazdag emberek kiváltsága. Régebben csodás kockaformájával (a kockaforma igenis szép, a kocka Lada is nagyon szép!) és vörösre festett szelepfedelével, erejével a Ferrari hű rokona.

De hogy a szegényebb ember se maradjon szenvedélyes gép nélkül, Milanóban nekik is gyártanak vérszédítő vörösségeket. Az Alfa már kezdetektől fogva inkább az alacsonyabb kategó-

riát célozta meg, de ez nem jelenti azt, hogy nincs benne meg a spiritusz. Például az Alfa Romeo Alfetta vagy az Alfetta GTV. Szintén félelmetes üvöltéssel, pörgős motorral és összetéveszthetetlen olasz dizájnjukkal le sem tagadhatnák identitásukat. Az Alfa az a gyártó, amelyek az elmúlt évekig nem takarta le műanyag fedéllel a motort. Büszkék a krómozott szívócsonkokra, a V6-os blokkra, tudják hogy kell tökéletes autót gyártani...

Az én két személyes kedvencem Sant'Agata Bolognese városkájában fogant. A tulaj – Ferruccio Lamborghini – egykor traktorbiznisszel majd később sportkocsigyártással kereste kenyerét. Mindkettővel jól járt.

Az első középmotoros Lamborghini alapozta meg a márka hírnevét félelmetes menetteljesít-

LAMBORGHINI MIURA

ményeivel és forradalmi felépítésével. A Miura – egyelőre karosszéria nélkül – Torinóban született meg 1965-ben, és rögtön lenyűgözte a közönséget és a szakmát különleges műszaki megoldása-

A Lamborghini Espada felülmúlhatatlan eleganciája 1968-ból

Marcello Gandini rajzolta meg a karosszéria csodás vonalait. A típus végleges formájában 1966 tavaszán mutatkozhatott be. A Miurából 1973-ig mindössze 765 darab készült, ami magas árával és kényelmetlenségével egyaránt magyarázható, csodás formájával és különleges felépítésével azonban napjainkig inspirálja az autótervezőket.

Másik kedvencem a Lamborghini Espada, melyet 1968-tól lehetett megvásárolni. Szívét, a 350 lóerős V12-est – amelyet itt már elől hosszan helyeztek el – a Miurából örökölte, de ez már egy jóval kényelmesebb, luxusbelsővel megáldott, négy személyes, vérbeli túrakupé volt. Sokan mondják, hogy ronda. Nem egyezhet mindenki ízlése... Nekem azonban eszméletlenül tetszik. Giorgetto Giugiaro, a világ talán legnevesebb tervezője formázta meg az érzelmeit. Úgy készített kupét, hogy hátul nem a teteje ível lefelé, hanem az alja felfelé. Elképesztő kompozíció! Az autó eleje a bikás jelvényhez hasonlatos, bőszerűen, fújtatva tolja maga előtt az aszfaltréteget, majd a kocsiszekrény egy markáns, kupés utastérrel folytatódik tovább, és a már említett gyönyörű farral ér véget. A hab a tortán pedig az öntött magnézium keréktárcsa. Az összkép magáért beszél...

Készíthetnek Stuttgartban betonkemény farmotoros sportkocsikat, kihozhatnak a japánok két literből háromszázhatvan lóerőt, beletömökdöhetnek egy kaszniba egy hétliteres öntöttvas motorblokkot egy kaliforniai hot-rod műhelyben... mindörökké az olasz paripák ágaskodnak a legmagasabbra!

CSIZSEK ÁDÁM

KÖSZÖNJÜK!

Az À La Bárdos alkalmi színéssé tételét – a Bárdos-tehetségeket támogató Géniusz Alapítvány juttatásán kívül – néhány lelkes szülő áldozata tette lehetővé:

- Rotyis Bianka és Cintia szülei, a Gábor hentesüzletek tulajdonosai;
- Szokács Bence szülei;
- Kincses Brigitta édesapja a Hetzmann autósiskola részéről.

Ha kedves olvasóink támogatni kívánják lapunkat, azt a jövőben is szívesen (illetve „szívesen”) fogadjuk!

BALLAGÁS 1994-BEN

Egy boldog ember

Bemutatjuk a Bárdos „örökös” igazgatóhelyettesét

Varga Istváné tanárnő remek interjúalany. Egyetlen kérdés elég volt számára, hogy elmondjon magáról minden fontosat. Éppen ezért képtelenség lett volna szokványos interjút írni róla.

„Zalában születtem; az a tizenhét év, amelyet ott töltöttem el, kitörölhetetlen nyomot hagyott

ÁLTALÁNOS ISKOLAI BALLAGÁS...

bennem” – mondja. „A gyökereimtől ma sem tudok elszakadni, és mostanában egyre több gyerek-

AZ ELSŐ PEDAGÓGUSNAP A SÜLÍBAN

kori élmény jut eszembe. Hogy miért lettem tanár? Már egész kis koromtól kezdve pedagógus akartam lenni, a barátnőimmal mindig tanító néniest játszottunk. A keresztmamám egyszer hozott Pestről egy igazi osztálynaplót, a mai napig emlékszem, mennyire örültem neki. Megfogott az iskola miliője. Az általános iskolai orosz tanárom és a középiskolai földrajz tanárom példáját akartam követni, ezért jelentkeztem az a budapesti ELTE-re ilyen szakokon. Érdekes ez, mert így találkozott a bölcsész- és a természettudományos gondolkodásmód, egészen

másképp látja ily módon az ember a világot.

Az egyetem elvégzése után kerültem Tatabányára, ide mentem férjhez. A Sziklai Sándor és a 3. Számú Általános Iskolákban tanítottam, majd 1987-ben pályáztam az alakuló Bárdosba. Felvettek, így alapító tag vagyok. Kezdetben rengeteg nehézséggel kellett megküzdenünk, különösen azért, mert az első osztályok az Árpádból jöttek át. Majd 1989-ben Süveges Vilmos igazgató úr betegedett meg súlyosan. Előbb az addigi helyettes, Bánhidai György pótolta, majd Sándor János vette át az igazgatói feladatokat. Engem még '89-ben kért meg Vili bácsi, hogy töltssem be az igazgatóhelyettes szerepét, majd hivatalosan '91-ben választottak meg

BALLAGÁS 1998-BAN

második számú vezetővé. Sok munkával jár ez, persze, de nem bánom. Az édesapám tanácselnök volt, ő is mindig másokért dolgozott, kötetlen munkaidőben, hétvégén is, éjszaka is. A génjeimben hordozom, hogy fontos számomra a közösség. Az igazgatóhelyetteség mellett még sokáig, 1994-ig voltam osztályfőnök, de a sok elfoglaltság (pl.: a Géniusz Alapítvány) miatt

A MÁSODIK ÉV A BÁRDOBAN

nappal nem vállaltam több osztályt, miután ők elballagtak. Kicsit társalannak éreztem magam utána, nem tartoztam igazából egyik osztályhoz sem. Ezért szerettem meg az 1997 után beinduló esti tagozatot, amely sajnos most megszűnik.

Milyen vagyok? A szocializmus alatt mindig megmondták, milyenek legyünk. Mostanában került előtérbe az önismeret. Azelőtt sohasem gondolkodtam rajta. De azt kell mondanom, hogy én boldog embernek érzem magam, azt csinálhatom, amit szeretek. Mindig új élményekkel gazdagnodom, ezek éltetnek, így nem keseredem meg. Ugy gondolom, egy pedagógusnak mindenképp szeretnie kell a gyerekeket, emberségesnek kell

TANTESTÜLETI KIRÁNDULÁS (1995)

lennie, és fontos az is, hogy minden korosztállyal szót értsen. Nekem megadatott az, hogy a tízéves kiscsoportokat és ötvenéves esti tagozatosokat is taníthattam. De ha egyszer megéred azt, hogy egy régi tanítványod meglát téged, és átmeleg az utca másik oldalára, akkor abba kell hagynod a tanítást. Ez az életfilozófiám.” SZÜCS ÁGNES